

Miért fáznak az óvodában, iskolában?

Minősíthetetlen hangulatkeltés

Fotó: Nagy Tibor

Marosvásárhely Polgármesteri Hivatala bel- és külföldi kapcsolatokért és iskolákért felelős osztályának vezetői egy magára valamit is adó intézményhez nem méltó, apokaliptikus hangnemű közleményben vádolták meg december 2-án a POL, az RMDSZ és a PSD városi tanácsosait. Tették ezt amatt, mert bizonyos tanintézményekben nem működik megfelelőképpen a fűtés, és a hőközpontok vásárlására a november 28-i tanácsülésen kért 500.000 lejt nem szavazták meg az „inkriminált” tanácsosok.

Bodolai Gyöngyi

A közlemény tartalmát, amiben a szóban forgó képviselőket „elképzeltetetlen méreteket öltő esztelenséggel” vádolják meg, december 3-án sajtótájékoztatón is ismertették.

Blaga Cosmin, a sajtóosztály és Horațiu Lobonț, az iskolákért felelős ügyosztály igazgatója fenyegető veszélynek nevezte, hogy kedden 14 fok volt a Liviu Rebreanu Általános Iskolában, ahova több mint 1000 diák jár. Nem működik megfelelő számú hőközpont a Schiller iskolában sem, ahol szintén alacsony volt a hőmérséklet a termekben. Emellett állításuk szerint fűtés nélkül maradhat két óvoda és egy bölcsőde a Kövesdombon több mint 700, a Kerekerdő óvoda 300 gyermekkel, valamint

(Folytatás a 4. oldalon)

Ne feledje
IDEJÉBEN
megújítani előfizetését!
Ha előfizet,
BIZTOSAN
kézhez kapja
FÉLÁRON!
Telefon:
0742-828-647

Erdélyi fiatalnak szurkolhatunk

December 6-án a Duna TV-n az első közép-döntővel jelentkeznek a Fölszállott a páva című népzenei és néptánc tehetségkutató idei gyermekévada. Ettől fogva aktívan részt vehetnek a nézők is, ugyanis lehetőségük lesz szavazataikkal továbbjuttatni valakit.

2.

Vezetőképzés Marosvásárhelyen

Tabu-e a családon belüli erőszak? – A családon belüli erőszak megelőzése volt a témája a hét végén az Unitárius Nők Országos Szövetsége és az International Women's Convocation (IWC) által Marosvásárhelyen megszervezett vezetőképzésnek.

5.

Miért nem érti egymást a férfi és a nő?

Nagyon sok párkapcsolati probléma abból fakad, hogy azt hisszük, férfiak és nők egyformák vagyunk, holott ez nem így van – hangsúlyozta dr. Ferenczi Enikő egyetemi oktató, mentálhigiénés szakember, kórházlátogató lelkész a hét végén a családon belüli erőszak témájú, az Unitárius Nők Országos Szövetsége által szervezett vezetőképzésen.

6.

OPTICA OPTOFARM
A látás szakértője

Szolgáltatásaink:

- kontaktlencse-felírás és rendelés
- ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- mindenik szakuzletunk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupilatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen kerettípusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/265-205
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

Aktuális

Sereghajtókként

Antalffy Imola

2006 óta folyamatosan rossz eredményt érnek el a romániai diákok a PISA-teszten, a 2018-as eredményeik azonban egyenesen lesújtóak. Az egyes országok oktatási rendszereit háromévente „vizsgáztató” nemzetközi felmérésen ismét bebizonyosodott, a 2012. és 2015. évi tesztek eredményeit is sikerült „alulszárnálni”.

A PISA-tesztekkel a 15 évesek matematikai, természettudományos és olvasási kompetenciáit mérik fel, a 2018-as versenyben 79 ország vett részt. A feladatok megoldása elsősorban logikus, gyakorlati gondolkodást igényel, amint az látható a nyilvánosságra hozott példákban is. Sajnos ezúttal is bizonyosságot nyert, hogy a romániai tanügyi rendszer nem a gyakorlatra, a kritikus gondolkodásra készít fel, ez lehet az egyik oka a rossz eredménynek: az elmúlt három év alatt a funkcionális analfabetizmus aránya 5 százalékkal, azaz 39-ről 44 százalékra emelkedett. (A Wikipédia a funkcionális analfabetizmust úgy definiálja, hogy „az érintett tud írni és olvasni, de nagyon rosszul. Kibetűzi a szavakat, de nem érti meg a használati utasítást, és nem tud a saját örömeire olvasni. Ez akadályozza a további tanulást”.)

Románia tehát sereghajtó a PISA-teszteken, a diákoknak nem megy a szövegértelmezés, nem ismerik az alapvető matematikai műveleteket, a természettudományos kompetenciáikban sem jeleskednek. Mindennek ellenére Monica Anisie nevelésügyi miniszter

(Folytatás a 3. oldalon)

DECEMBER

5., csütörtök

A Nap kel
7 óra 49 perckor,
lenyugszik
16 óra 36 perckor.
Az év 339. napja,
hátravan 26 nap.

IDŐJÁRÁS

Hideg idő

Hőmérséklet:
max. -1°C
min. -11°C

Isten éltesse!

Ma VILMA,
holnap MIKLÓS napja.
MIKLÓS: a görög Nikolaosz
név szláv változatából származik,
jelentése győzelem + nép,
egy források szerint nép-
ragyogása.

VALUTAÁRFOLYAM
BNR – 2019. december 4.

1 EUR	4,7744
1 USD	4,3117
100 HUF	1,4416
1 g ARANY	204,8011

Fölszállott a páva

Erdélyi fiatalnak szurkolhatunk

Fotó: Fölszállott a páva/Várad Levente

December 6-án a Duna TV-n az első középdöntővel jelentkezik a Fölszállott a páva című népzenei és néptánc tehetségkutató idei gyermekévada. Ettől fogva aktívan részt vehetnek a nézők is, ugyanis lehetőségük lesz szavazataikkal továbbjuttatni valakit. Erdélyt, megynéket az énekes szölista és énekegyüttesek kategóriájában Szász Csanád László képviseli, akire a 06-os kóddal lehet majd szavazni.

Az első középdöntős szavazásra december 6-án az élő adás alatt 20.30-22.45 óra között van lehetőség. Az érdeklődők a 00-36-204-422-999, a 00-36-304-422-999 és a 00-36-704-422-999 alapdíjas SMS-számra küldhetik el a versenyző kódját. A résztvevők a televíziós adásból értesülnek az egyes dalokhoz/előadókhoz tartozó számokról. Egy telefonszámról legfeljebb 20 érvényes szavazatot adható le. A rendszer fogadja a további SMS-szavazatokot is, de azokat nem tekinti érvényesen leadottnak. A mobilappli-

káció ingyenesen elérhető azon résztvevők számára, akik érvényes hozzáféréssel rendelkeznek az IOS és Android-platformok alkalmazásközpontjaihoz, valamint rendelkeznek érvényes regisztrációval a MédiaKlikk Plusz alkalmazásban és internet-hozzáféréssel. A szavazás elindítása után, a szavazás lezárásáig ötpercenként tudnak szavazni. Csanád azt nyilatkozta a verseny honlapján, hogy úgy érzi, amikor énekel, „szabad és repül”.

Csanád Körtvélyfáján „pocaklakóként” találkozott először a népdallal, aztán hároméves korától rendszeresen megfordult olyan helyeken, ahol daloltak, táncoltak. Édesapja nyomdokában jár. A most kilencéves fiú a népdalok, a népzene és a néptánc szerelmese. Ha a Páva után a főnyereménnyel távozna, végre megnézhetne Budapesten egy igazi jó focimeccset – nyilatkozta a versenyt szervezőknek.

Aki teheti, december 6-án támogassa szavazatával Szász Csanád Lászlót! (v.gy.)

Marosszentgyörgyön ma kapcsolják fel a díszkivilágítást

A rendezvényen a Mikulást is vendégül látják, aki ajándécsomagokat osztogat majd a marosszentgyörgyi gyerekeknek. Az ünnepi eseményre ma, december 5-én 17 órától kerül sor a községhelyen, a Szent György-szobor mö-

gött felállított karácsonyfa közelében. A díszkivilágítást Sófalvi Szabolcs marosszentgyörgyi polgármester kapcsolja fel a gyerekek segítségével, előtte a helyi iskola kórusa fog kántálni.

RENDEZVÉNYEK

Műkedvelő színjátszók szászrégeni találkozója

A Humana Regun Egyesület és az Eugen Nicoară művelődési ház szervezésében december 7-én, szombaton 11. alkalommal kerül sor a Kemény János Műkedvelő Színjátszók Szászrégeni Találkozójára. A seregszemlén hat csoport lép fel: az erdőszentgyörgyi Bodor Péter színpár, a szászrégeni Kemény-kastély őrjei, a Csim-Bumm gyermekszínjátszói, a Vadrózsa néptáncosok, a Fantázia színjátszó csoport és a Népszínház Kemény János Társulatának ifjúsági csoportja. A rendezvényre délután 4 órától kerül sor. A belépés ingyenes.

A GrowthReaktor a Jazz&Blues Clubban

December 6-án, pénteken 18 órától launch partyt tart a GrowthReaktor Podcast. Az eseményre, amelyre a marosvásárhelyi Jazz&Blues Clubban (Sinaia u. 3 szám) kerül sor, mindenkit várnak.

Könyvbemutató az unitáriusoknál

December 6-án, pénteken 17 órától a marosvásárhelyi unitárius egyházközség Dersi János termében Balassa M. Iván „Az egy igaz Istennek és szent fiának, Jézus Krisz-

tusnak tiszteletére építettet.” Festett famennyezetek és berendezések az unitárius templomokban című könyvét Furu Árpád műemlékvédelmi szakmérnök mutatja be.

Hagyományörző gyermekprogram

December 7-én, szombaton délelőtt 10 órától téli hagyományokkal és a karácsonyi ünnepkör népszokásaival ismerkedhetnek az 1-4. osztályosok a marosvásárhelyi Néprajzi és Népművészeti Múzeumban, ahol népdalok, népi játékok, karácsonyfadíszek készítése, mézeskalács díszítése és még sok más érdekesség várja a gyerekeket, szülőket, nagyszülőket. A belépő 5 lej. Az érdeklődők részvételi szándékukat jelezzék a virginasemese@yahoo.com e-mail-címen vagy a 0720-671-640-es telefonszámon. Szervezők: Világlo Egyesület, Néprajzi és Népművészeti Múzeum, a program szakmai partnere a Hagyományok Háza.

Szárnyak és gyökerek

December 8-án 11.45-kor a kövesdombi unitárius egyházközség tanácstermében bemutatják Incze Annamária Szárnyak és gyökerek című verseskötetét. A helyszínen kiállítják a kötetet illusztráló fotókat – Incze István alkotásait – is. Közreműködik: Ritziu Ilka Krisztina és a Tűzvárzs együttes. A tárlat december 31-ig látogatható naponta 9 és 12 óra között.

Megyei hírek

Egyházzenei napok

Az egyházzenei napok, a Musica Sacra fesztivál keretében rendkívüli vokálszimfonikus hangversenyre kerül sor ma 19 órakor a marosvásárhelyi Kultúrpalota nagytermében. A hangversenyt a Marosvásárhelyi Állami Filharmónia Argentína Bukaresti Román Nagykövetségével együttműködésben szervezi. Vezényel Horváth József, közreműködik: Virginia Maria Oniță szoprán, Iulia Merca mezzoszoprán, Lucian Oniță bariton, Omar Massa – bandoneón (Argentína), László Cristina – zongora, illetve a Marosvásárhelyi Állami Filharmónia vegyes kara és szimfonikus zenekara. Műsor: Johann Christoph Pez – Concerto pastorale, Alessandro Marcello – Oboaverseny (bandoneón-átírat), Martin Palmeri – Tango gloria – marosvásárhelyi ősbemutató. A koncertre a 9-es számú hangversenybérletek érvényesek.

Sárpatak ünnepe

A település első írásos említésének 700. évfordulóját ünneplik december 8-án, vasárnap a marossárpatakiak. A program délelőtt 11 órakor kopjafaavatással kezdődik. Szaval Berekméri Réka. 11.20-kor a kultúrház avatására kerül sor, 11.30-tól ünnepi áhítatot tartanak. Ezt követően Kozma Barna polgármester szól a jelenlevőkhez. 11.50-től Nagy Domokos tanár A középkori Sárpatak az oklevelek tükrében címmel tart előadást. 12.20-tól Berekméri Edmond bemutatja a Száz év a Maros jobb partján (1890–1990) – Régi fényképek Marossárpatakról című fotóalbumot. 12.50-től Kilyén Ilka színművésznő versösszeállítása hallgatható meg, 13.15-től az V–VIII. osztályos diákok műsora, 13.40-től a Székely János hagyományörző táncscsoport fellépése következik. Műsorvezető Mózes Sándor tanár.

A világtörténelem jelentősebb népvándorlásai

A Bernády Közművelődési Egylet és Szováta önkormányzata szervezésében Csotán Ferenc tart előadást holnap 18 órától a szovátai városháza dísztermében A világtörténelem jelentősebb népvándorlásai címmel. Az előadás az amerikai National Geographic Society anyagaira épül, és a világtörténelem kb. 50 legfontosabb, legnagyobb hatású tömeges vándorlását idézi fel az emberiség történelmének kezdeteitől máig.

Sítábor gyerekeknek és felnőtteknek

Az Outward Bound sítábor azoknak a gyerekeknek szól, akik kezdő vagy középfeladók szinten sielnek. A síoktatást szakképzett oktatók biztosítják, felosztva a résztvevőket csoportokba a sítudásuk szerint. 9-14 éves iskolások jelentkezését várják. Időpontok: január 2-7./ 7-12.; 2020. január 30. – február 2. Ugyanakkor kezdő vagy haladó szinten sielő felnőttek jelentkezését is várják. További információk: Barabás Tünde, tel. 0769-224-290; info@outwardbound.ro

Közúti baleset: két személy életét veszítette, egy megsérült

Két személy életét veszítette, egy pedig megsérült szerdán Kolozs megyében, Aranyosgerend közelében egy közúti balesetben. A balesetet az okozta, hogy egy személyautó sofőrje áthajtott a szemközti sávra, és összeütközött egy használtművel. A Román Rendőr-főkapitányság közlekedésbiztonsági központjának (Infotrafic) tájékoztatása szerint a forgalmat, váltakoztatva egy sávra terelték a 15-ös jelzésű főúton, Marosludas és Aranyosgyéres között.

Hírszerkesztő: Mózes Edith

NÉPÚJSÁG
ÖNÁLLÓ
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
LAPSZERKESZTŐK:
Antalfi Imola
Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálósy Piroksa, Vajda György. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Kiss Éva.
TÖRDELÉS: Makkai Katalin, Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.
FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. **REKLÁMMENEDZSER:** Borbély Ernő – e-mail: reklam@e-nepujasg.ro, tel. 0742-828-647.
REKLÁM-LAPTERJESZTÉS: Madaras Éva Adrienn, tel/fax: 00-40-(0)265-268-854. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emilia.
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. **Internet:** www.e-nepujasg.ro **E-mail:** nepujasg@e-nepujasg.ro
Telefon: titkárság: 0265/266-780 és tel/fax: 0265/266-270, közönségszolgálat: 0365/410-440, 0265/266-780. **Nyomda:** Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben, tel.: 0742-828-647.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 8-16 óra, péntek: 8-15 óra, szombat zárva, vasárnap: 10.30-14.30 óra között.

642357800069
ISSN 1220-3475 (print);
ISSN 1584-3238 (online)

Hatályon kívül helyezték a büntetés-végrehajtási jogorvoslat törvényét

Döntő házként jóváhagyta szerdán a képviselőház plénuma a büntetés-végrehajtási jogorvoslat törvényének hatályon kívül helyezését.

A Nemzeti Liberális Párt (PNL) és a Mentsétek Meg Romániát Szövetség (USR) erre vonatkozó, összevont tervezetét 272 képviselő támogatta, öten tartózkodtak a voksoláskor.

A törvényhozók elfogadták az igazságügyi miniszter módosító javaslatát is, amely fenntartja a büntetés-végrehajtási jogorvoslat törvényének hatályát azok számára, akiket 2012. július 24-e és a jelen törvény hatályba lépése közötti időszakban ítélték vagy ítélnék el.

A tervezet vitáján a PNL képviselője, Florin Roman rámutatott, azért kezdeményezték az elítéltek idő előtti szabadulását lehetővé tevő törvény hatályon kívül helyezését, mert az állampolgárok biztonsága mindennél fontosabb. Hozzátette, az alakulat februárban kezdett el dolgozni a tervezeten, addig 12 ezer fogvatartott szabadult a jogszabály alapján, azóta pedig további 12 ezer elítélte engedtek ki a börtönből. „Ha lettek volna annyira bölcsök, hogy már akkor, februárban intézkedjenek, most nem sétálna szabadon tízezer fogvatartott. (...) A 22 ezer elítélte közül hétezeren bűnözők, erőszaktevők, és 500-an közülük azóta újabb rablásokat, gyilkosságokat követtek el” – fogalmazott.

Az USR részéről felszólaló Stelian Ion azt hangsúlyozta, hogy a büntetés-végrehajtási jogorvoslat törvényét a börtönökben uralkodó rossz körülmények jelentette valós probléma

indokolta, az eredeti tervezetet azonban „elferdítették”, „alcazott amnesztia” lett belőle, és „szörnyű hatást” fejtett ki.

A Népi Mozgalom Párt (PMP) képviselője, Marius Pașcan szintén a tervezet elfogadása mellett érvelt, hangsúlyozva, hogy az állampolgárok biztonsága mindenek fölött áll.

Az RMDSZ képviselőjében felszólaló Szabó Ödön azt mondta, a szövetség is megszavazza a büntetés-végrehajtási jogorvoslat törvényét hatályon kívül helyező tervezetet. „Sajnos nem előzte meg hatástanulmány a törvényt, a valóság azonban rávilágított arra, hogy milyen hatásai vannak” – nyomatékosította.

Nicușor Halici szociáldemokrata párti képviselő felszólalásában rámutatott, alakulata is megszavazza a tervezetet, ugyanakkor azonban hangsúlyozta, hogy a büntetés-végrehajtási jogorvoslat törvényébe foglalt intézkedést a Cioloș-kormány igazságügyi minisztere, Raluca Prună kezdeményezte az Emberi Jogok Európai Bíróságának egyik döntése alapján. „Az az EJEB-határozat kimondta, hogy intézkedéseket kell hozni a büntetés-végrehajtási intézetek túlszűfoltóságának csökkentése és a börtönkörülmények javítása érdekében. A PSD volt az egyetlen alakulat, amely megoldással állt elő, ellenkező esetben óriási büntetést kapott volna Románia. (...) Türelmetlenül várjuk, milyen megoldásokat fog javasolni a kormány erre a problémára” – tette hozzá a PSD-s törvényhozó. A képviselőház döntő kamaraként szavazott a tervezetről. (Agerpres)

Ország – világ

Tiltakoznak a szakszervezetek

Sztrájkorséget áll szerdán és csütörtökön az alkotmánybíróság épületének főbejárata előtt az Országos Szakszervezeti Tömb (BNS), a 2017/79-es sürgősségi kormányrendelettel kapcsolatos kifogások megvitatását és döntéshozatalt sürgetve. A 9 órától 12 óráig tartó tiltakozó akcióra mintegy 50 személyt várnak. Az érdekvédelem szerint 2018 novemberé és 2019 augusztusa között 19 beadvány került a taláros testület elé a 2017/79-es sürgősségi kormányrendelettel kapcsolatban, amely többek között a társadalombiztosítás terhének a munkáltatóról az alkalmazottra való átruházásáról is rendelkezik. Egy ehhez hasonló, a romániai munkavállalók milliói és a jövőbeli generációk számára egyaránt fontos téma kapcsán nem lehet a végtelenségig várni a döntéshozatallal – hangoztatja a szakszervezet. (Agerpres)

Adómentesek lehetnek az újságírói bérek

A képviselőház költségvetési-pénzügyi bizottsága kedden újraelemzés nyomán pozitív véleményt nyújtott az adótörvénykönyvet módosító javaslatot, amely értelmében adómentessé válna az újságírók és a rádió- és televíziós dolgozó műszaki személyzet bére, valamint a szellemi tulajdonjogból származó jövedelmük. A jogszabálymódosító tervezetet Valeriu Steriu szociáldemokrata képviselő kezdeményezte, és a PSD, az ALDE és a PMP 27 törvényhozója írta alá. A tervezet benyújtásakor Valeriu Steriu szociáldemokrata képviselő kifejtette, a szabad sajtó a demokratikus társadalom egyik alappillére, nemes ügyeket – az igazságot, a gondolat szabadságot és a választási szabadságot – szolgálja, ennek dacára jelenleg nehéz gazdasági helyzetben van. Éppen ezért kedvező adókörnyezetet kell teremteni a médiában dolgozók számára – érvelt a törvényhozó. A jogszabály már szerepelt egyszer az alsóház napirendjén, negatív véleményezéssel, de visszaküldték a költségvetési bizottságnak újbóli megfontolásra. A képviselőház a döntő fórum a tervezet ügyében. (Agerpres)

30 évre ítélték

Első fokon harminc év börtönbüntetésre ítélte a törvényszék azt a 21 éves fiatal embert, aki tavalyi terrorizmus elleni akció során egy bráilai bevásárlóközpontnál, tíz személyt sebesítve meg. Marius Valentin Parfenie három rendbéli gyilkossági kísérlet, rablás, ittas vezetés, a baleset helyszínének elhagyása és közrendhárítás büntetése miatt kapta a büntetést. Az ítélet nem jogerős. A férfi 2018. november 11-én megsebesített tíz személyt – köztük egy 11 és egy 13 éves gyereket –, amikor egy lopott autóval nekijárt az egyik bráilai bevásárlóközpont bejáratának, miután korábban a város körgyűrűjén megkéselt egy férfit és elütött két gyalogost. (Agerpres)

Erős lehűlés Hargita megyében

Szerdára virradóra az idei tél eddigi legalacsonyabb hőmérsékletét Csíkszeredában mérték, ahol mínusz 15,1 Celsius-fokot mutattak a hőmérők. A Szeben megyei regionális meteorológiai központ szolgálatos meteorológusa, Adrian Pașol az Agerpres hírügynökségnek elmondta, Hargita megye más térségeiben is nagyon hideg volt: Gyergyóalfaluban mínusz 14,6, a Bucsin-tetőn mínusz 13,3 fok volt reggel és 11 centiméteres a hóréteg, Maroshévízen mínusz 11,9, Székelyudvarhelyen mínusz 6,2 Celsius-fokot mutattak a hőmérők. A hegyvidéki térségeket leszámítva Hargita megyében volt a leghidegebb az országban, és – a szakember szerint – a következő két éjszaka akár mínusz 20 fokra is csökkenhet a hőmérséklet. December abszolút minimuma a megyében mínusz 33 fok, ezt 1998-ban mérték Csíkszeredában. (Agerpres)

Eltörölték az üzemanyag többletadóját és a részmunkaidős dolgozók többlet-tb-járulékát

A parlament szerdán módosította az adótörvénykönyvet, és eltörölte január 1-jei hatállyal az üzemanyagra kivetett többletadót, valamint a részmunkaidős dolgozókra kivetett többlet-társadalombiztosítási járulékot.

A jogszabály-módosítást 280 törvényhozó támogatta egy honatya ellene szavazott két tartózkodás mellett. Az üzemanyag jövedéki adójára kivetett 7 eurócentes többletadót 2014-ben vezette be a Victor Ponta miniszterelnök vezette szociáldemokrata kormány. Az ideiglenes intézkedést 2016-ban nem hosszabbította meg a Dacian Cioloș által vezetett technokrata kabinet, ezért 2017-ben a szociáldemokrata Mihai Tudose vezette kormány megerősítette az előző szociáldemokrata kabinet döntését, így lényegében a jövedéki adó ugyanazon a szinten maradt. Most a 7 eurócentnek megfelelő 32 banival csökkentették az üzemanyag jövedéki adóját.

A tervezetet a novemberben kormányra került liberálisok kezdeményezték, és azt várják az intézkedéstől, hogy csök-

kenjen az üzemanyag ára. Igazságtalannak tartották ezt a többletadót, amelyet azzal az ürüggyel vezettek be, hogy autópályákat építsenek belőle, de valójában a kormánynak több bevételre volt szüksége az adócsökkentések, valamint a bér- és nyugdíjemelések fedezésére – állítják a liberálisok.

Hasonlóan igazságtalannak tartották a 2017-től hatályban levő, a részmunkaidős dolgozókat és az őket alkalmazó vállalatokat sújtó többlet-tb-járulékot, hiszen minimálbér utáni járulékot voltak kénytelenek fizetni azok is, akik a minimálbérnél kevesebbet kerestek. Ez megnehezítette a részmunkaidős dolgozók alkalmazását. A tervezet ellen például az újságkihordó cégek tiltakoztak. A szociáldemokraták szerint mintegy 4,5 milliárd lej (942,5 millió euró) bevételtől esik el az államháztartás a két intézkedés nyomán.

Az államháztartási hiány az idén eléri a bruttó hazai termék 4,4 százalékát, a jövő évi pedig 3,5 százalék lehet. A kisebbségi liberális kormány december közepére ígérte a 2020-as állami költségvetés bemutatását. (MTI)

Kiutasítottak Németországból két orosz diplomatát

A német külügyminisztérium kiutasított Németországból két orosz diplomatát egy berlini csecsen emigráns meggyilkolásával összefüggésben. A tárca szerdai közleménye szerint a diplomáciai kapcsolatokról szóló 1961-es bécsi nemzetközi szerződés alapján azonnali hatállyal nemkívánatos személynek minősítik a berlini orosz nagykövetség két munkatársát.

Az intézkedés válasza arra, hogy Moszkva a német fél többszöri, nyomtatékos és magas szinten előterjesztett kérésének ellenére sem hajlandó közreműködni a Berlinben augusztus 23-án elkövetett gyilkosság feltárásában. Erre a közreműködésre azért is nagy szükség lenne, mert az állam elleni súlyos bűncselekmények ügyében illetékes német szövetségi legfőbb ügyészség kedden magához vonta az ügyet, arra hivatkozva, hogy a nyomozás során feltártak arra utaló jeleket, hogy a gyilkosságot orosz állami szervek vagy az Oroszországi Föderációhoz tartozó Csecsen Köztársaság szerveinek megbízásából követték el – áll a közleményben. A közleményben Tornike K. néven azonosított áldozat a német sajtóban eddig megjelent információk szerint csecsen nemzetiségű és georgiai állampolgárságú volt. Az 1999-ben kezdődött második csecsen háborúban a szeparatisták oldalán harcolt. Hazájából 2005-ben Georgiába, 2016-ban Németországba menekült. Menedékjogi kérelmét elutasították, a hatósági döntést megtámadta a bíróságon, az eljárás haláláig nem kezdődött el. A német hatóságok 2017-ben közveszélyes iszlamistaként sorolták be. Az idén ezt a minősítést megváltoztatták, a 40 éves férfit a szélsőséges iszlamizmussal kapcsolatba hozható, úgynevezett releváns személyek közé sorolták át. Tornike K. olyan mecsetekbe járt, amelyeket kaukázusi származású iszlamisták is látogatnak. Augusztus 23-án is éppen imára ment, amikor Berlin Moabit nevű negyedében egy parkban hátulról, két lövéssel kivégezték. Feltételezett támadója kerékpárral kö-

zelítette meg, Glock 26 típusú, 9 milliméteres fegyvert használt hangtompítóval. A merénylet után a Spree folyó partján áttöltözött, fegyverét, kerékpárját és parókáját a folyóba hajította, majd távozott. A közelben fogták el, elegáns ruhát viselt, és egy elektromos rollerrel akarta elhagyni a környéket.

A feltételezett elkövető orosz állampolgárságú, július végén kapott a schengeni övezet egészére érvényes vízumot a moszkvai német nagykövetségen. Az orosz fővárosból Párizsba utazott, majd onnan Berlinbe. A merénylet előtt néhány nappal érkezett meg a német fővárosba, és valószínűleg áldozatának megfigyelésével foglalkozott. Előzetes letartóztatásban van, vallomást nem tett.

A moszkvai diplomáciai tárca „felelőtlennek” és „barátságtalannak” minősítette Berlin lépését, és azt hangoztatta, hogy „megengedhetetlen” a gyilkosság felderítésének átpolitikálása. Dmitrij Peszkov, a Kreml szóvivője „abszolút megalapozatlannak” nevezte azokat az állításokat, amelyek szerint Oroszországnak köze lenne a merényletnek, amelyet Berlinben augusztus 23-án a georgiai állampolgárságú Zelimhan Hangozvilij – akit a német közleményekben Tornike K. néven említenek – ellen követett el egy bérnyilkos. Peszkov azt mondta, hogy a Kremlnek nincsenek értesülései az incidensről. Úgy vélekedett, hogy az ügy nem lesz hatással a „normandiai négyek” – Oroszország, Németország, Ukrajna és Franciaország – december 9-i párizsi csúcstalálkozójának kimenetelére.

A The Insider, a Bellingcat és a Der Spiegel közös tényfeltárásának állítása szerint a gyilkosságot egy Andrej Szokolov névre kiállított, orosz útlevelel utazó, 49 éves férfi követte el, aki valójában az Oroszországban gyilkosság miatt körözött Vagyim Kraszikov, és aki orosz titkosszolgálatok embere lehet. A sajtóforrások tudni vélik, hogy a Kraszikov által 2013-ban Moszkvában elkövetett támadás körülményei nagyon hasonlítanak a berlinihez: az áldozattal, egy észak-kaukázusi üzletemberrel, ott is egy kerékpáros gyilkos végzett. (MTI)

Aktuális

Sereghajtókként

(Folytatás az 1. oldalról)

azt nyilatkozta, hogy az eredmények miatt nem kell feltétlenül aggódni, hiszen a felmérés alapvetően nem a tananyag ismeretére, a tudásra fekteti a hangsúlyt, hanem az ismereteknek a különböző élethelyzetekben történő alkalmazására. Azt is hozzátette, hogy a szakértőknek meg kellene találniuk a megoldást, hogy az eredmények javuljanak, és Románia jobb helyezést érjen el ebben a versenyben is. A beavatkozásnak gyorsnak kell lennie, a rendszerproblémára az oktatási programokkal kell megoldást találni. Addig is felszólította a tanárokat, hogy a diákoktól ne a műelemzések bemagolását kérjék, hanem a szövegelemzésre, szövegértelmezésre fektessék a hangsúlyt.

Am ezek rövid távú, gyors intézkedések lehetnek, és a szakértőknek elsősorban arról kell sürgősen gondoskodni, hogy az országos felmérés vizsgák tételesorát a miniszteri felszólítás szellemében építse fel. Aztán hosszú távon a nemzeti tantervet kellene frissíteni, hogy a tanult tárgyak, gyakorlati foglalkozások képessé tegyék a majdani értetszerezett diákokat, szakiskola végzettjé, hogy helytálljon a munkaerőpiacon. És nem utolsósorban, a pedagógusok felkészültségén szakmai képzésekkel kell javítani, a tananyag zsúfoltságát csökkenteni.

Minősíthetetlen hangulatkeltés

(Folytatás az 1. oldalról)

a George Coșbuc általános iskola, ahol meghaladja a 800-at a tanulók száma.

Bezzeg kényelvű feliratokra volt pénz, de az említett iskolák tanulói kedden kabátban kellett az osztályban üljenek – hangsúlyozták a sajtótájékoztatón. A történetek miatt a két igazgató felhívja a közvélemény figyelmét, fennáll a lehetősége annak, hogy az említett iskolákat be kell zárni. A kialakult helyzetről értesítették a prefektust, aki kiszállt a helyszínre, és megteszik a szükséges lépéseket, hogy törvényre adják a szóban forgó tanácsosokat, akik az állampolgárok biztonságát sordorják veszélybe. Horațiu Lobont azzal a minősíthetetlen megoldással fenyegetőzött, hogy az említett tanácsosok által támogatott iskolákban fogják leszereltetni a hőköz-

pontokat, és átteszik azokba az iskolákba, ahol jelenleg nem működik megfelelőképpen a fűtés. Továbbá december 4-re sürgősségi tanácsulást hívtak össze a helyzet rendezésére. Majd hozzátették, hogy fennáll a veszély, hogy nem lesz karácsonyi vásár, és elmarad az utcai szilveszteri multság is.

A *Népújság* kérdésére, hogy miért nem végeztették el a nyár folyamán a felújítási munkákat (ugyanis a százból állításuk szerint 50 hőközpontot kellene újra cserélni, és a vezetékkel is sok helyütt gond van), azt a választ kaptuk, hogy már februárban benyújtották az erre vonatkozó igényüket, amit a képviselők a mai napig sem szavaztak meg. Itt csak annyit jegyeznék meg, hogy tudomásunk szerint a Liviu Rebreanu Általános Iskola például 2017-től

kéri a hőközpontok cseréjét. Kérdés, hogy két éven át mit tett az iskolákért felelős igazgató, hogy a több mint ezer diák számára megfelelő körülményeket teremtsen, arról nem is beszélve, hogy az illetmények felújítását is abbahagyta a vállalkozó, ahogy más iskolában is hasonlóan történt.

Csiki Zsolt (RMDSZ), aki a költségvetési bizottság elnöke, azt nyilatkozta, hogy az iskoláknak szánt összegeket az év folyamán mindig jóváhagyták. A fűtéssel kapcsolatos tételt pedig nem novemberben kell kérni.

– Az oktatási intézmények működéséhez szükséges infrastrukturális beruházásokat a nyári szünetben kell elvégezni – hangsúlyozta Kovács Mihály-Levente, az RMDSZ megyei szervezetének ügyvezető elnöke, amikor a városi tanácsosokat

ért vádakra kérdeztük. „Az áprilisban benyújtott költségvetés-tervezet az RMDSZ tanácsosai abban a formában fogadták el, ahogy a polgármesteri hivatal és annak igazgatóságai előterjesztették. Az iskolákért felelős ügyosztály vezetője a polgármestertől és annak tanácsadójától kellene megkérdezze, hogy abban az esetben, ha valóban kérte a fűtéssel kapcsolatos beruházásokra a pénzt, miért nem foglalták be azt a tételt a költségvetésbe.

Az RMDSZ-tanácsosok az eddig megszavazott költségvetés-kiegészítések során több mint százmillió lejjel növelték a város büdzsáját, és az oktatási intézményekkel kapcsolatos minden összeget megszavaztak. Hazugság, amit a hivatal szóvivője és az iskolákért felelős igazgató állít. Ahelyett, hogy a képviselőket perrel fenyegetnék, a saját házuk táján kellene szétnézzenek, és megvizsgálják, hogy a megszavazott költségvetési tételeket rendeltetésszerűen használták-e fel, mert, ha nem, annak büntetőjogi következményei lehetnek.

– A rendkívüli helyzetre való tekintettel a sürgősségi tanácsulésen az RMDSZ-képviselők megszavazták az iskolafenntartásra szükséges összeget. Mivel emellett komoly veszélyben van a különböző közszolgáltatások (hulladékszállítás, közszállítás, közvilágítás stb.) működtetése is, ingyenes koncertek helyett ezeknek a finanszírozását tartják fontosabbnak, ezért a költségvetési tételek átcsoportosítását fogják kérni. Nem a város további eladósítását, hanem a működtetését tartják fontosabbnak. A polgármesteri hivatalnak pedig elsősorban közszolgáltatói és nem szórakoztató feladata van, ez utóbbiért más intézmények kellene feleljenek.

Jelenleg úgy tűnik, hogy a polgármester érdektelensége miatt, aki három éve egy tanácsulésen sem

vett részt, a városvezetés ma nem több egy egyszerű sóhivatalnál – tette hozzá.

Nem törölték, csak átcsoportosították

Több mint 3300 marosvásárhelyi tanárt aláztak meg év végére a helyi tanácsosok! Mint minden évben, Marosvásárhely Polgármesteri Hivatala a 2019-es helyi költségvetésbe is belefoglalta a román és magyar tanárok számára a pedagógusnap méltó megünneplésének pénzügyi vonzatait. A novemberi soros tanácsulésen a POL, a PSD és az RMDSZ helyi tanácsosai indokolatlanul törölték a rendezvényre eredetileg előirányzott pénzügyi összeget. Sajnálattalunkat fejezzük ki a jelenlegi helyzet miatt, és elnézést kérünk a tanároktól azokért a megaláztatásokért, amelyeknek a pártérdekeket teljesítő és az önkormányzat minden kezdeményezését gáncsoló, megsemmisítő helyi tanácsosok teszik ki őket. Ugyanakkor szeretnénk biztosítani az oktatókat minden elismerésünkről, és hangsúlyozzuk, hogy a továbbiakban is minden erőfeszítést megteszünk annak érdekében, hogy közöttük és intézményünk között fenntartsuk a jó együttműködést – olvasható Marosvásárhely Polgármesteri Hivatala sajtóosztályának közleményében.

A megkérdezett pedagógusok azt tartják megaláztatónak, hogy ingyencsatornával akarják kifizetni őket, mikor egy sor egyéb fontos dolgra az oktatásügy terén nem jut pénz.

A közleménnyel kapcsolatosan a POL nevében Radu Bălaș képviselő pontosított, miszerint a pedagógusnap ingyenebédre szánt pénzt nem törölték, csak a rendeltetésének a megváltoztatását javasolták, hogy abból az óvodák és iskolák számára szükséges szemléltetőanyagot vásároljanak.

Fotó: Nagy Tibor

Előzetes a korai télhez

Ebben az esztendőben korán köszöntött reánk a tél. Ámbátor ha belegondolunk, egy régebbi időjárási illemszabály szerint a tél és a december ikertestvérek, kéz a kézben járnak, akár az ódivatú szerelmes párok.

Amint lehullott az első hó, és kioldotta zsákját Hidegapó, rögtön megindultak a sertésvágások a maguk néprajzi egyszerűségében és kismesteri tökélyével, amiről tudjuk, hogy az Unió (nem a szovjet, az európai) nem nagyon csípi, ha lehet, be is tiltaná. Vagy már számízta is?

Amint lehullott az első nagy pelyhes hó – klasszikus alakzatban –, a 13 évnél fiatalabb emberi egyedek azonnal nyugtalanná váltak, rögtön kikívánczolnak a jó meleg (viszonylag tűrhető fűtőszámlák dacára) szobákból, és menten keresni kezdik a kesztyűt, azt a kézvédőt, amit tavaly karácsonyra hozott az angyali telpó, a szánkót, ami egész nyáron át csendesen roszdázott a pincében, garázsban (már ahol van), a beüvegezett termopánszláv erkélyen, balkonon, valamint nagymamánál a hiuban, fészkerben, pincegárodában, szárazkútban, a szerszámokamrában, családi kriptá tömjénes előszobájában.

Amint meglették az áhított helyváltoztatási és sporteszközt, és kicserélték az elvassott madzagot, egy alkalmas domboldal keresésére indulnak, ahonnan lecsúszhatnak. Nem minden negyedben adóttak a lecsúszási lehetőségek. Ez nem a gazdaság, az ipar vagy a világtanulmányi verseny, ahonnan könnyen lecsúszhatunk, ha nem vi-

gyázunk. Egyéb lecsúszáshoz kell ruccanni vidékre, ahol a természet elhelyezett üledékes és vulkanikus meredélyeket és lejtőket.

A klímaváltozás függvényében persze figyelmeztetni kell az emberiséget, hogy micsoda veszélyekkel jár a tél elmaradása, a nyár elsekélyesedése, az ősz és a tavasz igazolhatatlan hiánya. Ezért rendeznek gyakorta klimakonferenciákat, és fokozzák a káros-

Csütörtöki kimenő
– Sebestyén Mihály rovata –

anyag-kibocsátások elleni küzdelmet, amiben az emberiség egy része kormányainak, politikai vezető elitjének ostobasága miatt nem vesz részt, nem tesz ellene semmit, mert nem hisz benne. Te hiszed? Mit gondolsz?

Az én egykori megboldogult angoltanárnóm, aki a szigetországban nőt fel többek között, gyakran sóhajtott fel a hatvanas években, mondván, már a köd sem a régi. Nagyon előrelátó volt. Azóta tudjuk, hogy sem a dér, sem a kutya nem a régi, nem a megszokott a hóhullám és az eső, a levélhullás és a levéljárás. Nekünk például egy Nápolyban október elején feladott képeslap, mely a Vezúvot ábrázolta torkolatilag, pontosan hat hét alatt érkezett el a postaládánkhoz, bélyegző nélkül. Valószínűleg a bóra-bóra hozta, vagy a nemere. Esetleg egy olasz vállalkozó kedvű postai faktor (az olyan, mint a Max Factor, csak más az illata) úszva, szájában tartva a küldeményt, mint eldobott fadagat gazdijának a hű

eb. Az első hó rendszerint még nem alkalmas sportolásra, de megnyugtatja a fiatalokúakat, hogy lesz tél, az idősebbeket, hogy sajnos jönnek a sikos járdák és utak, a megmászhatatlan, le nem takarított közlépcsők, vijjgó autóval történő látogatás az ortopédián. A kötelező hólánc és téli gumi. Vagy a hosszú estéken rengeteg filmet lehet megtekinteni, belealudni a HBO-n vagy a Netflixen, az összes önismétlő kereskedelmi csácsogó csatornán. És vannak még könyvek a könyvtárban, amiket nem olvastunk. Jó lenne újraolvasni. Kötni egy szép sálát a kisunokának, aki úgysem tekeri a nyaka köré. Ezzel úgy van a gyerekember, mint a papuccsal, vagy mint a notórius adós az adóssággal: csakis többszöri felszólításra.

A tél nálunk december derekára ellustul, sőt szemtelenül fel is melegedik, a havas karácsony csak az emlékekben és a családi filmekben kap esélyt. Igazi nagy havazásokra a januári vakáció utolsó napján számíthatunk. (Próbált.)

Engem, aki a szánkókereséstől a filmszatórnáig mindent kimerítettem életem során, jelenleg az izgat, ha nem egy svéd diáklány kezd el a harcot az élhető bolygóbéli időjárásért, hanem mondjuk egy székyudvarhelyi vagy kecskésfaludi gyerek, vajon kijut a megérdemelt világhírnévnek bár az előcsarnokáig, vagy leintik tanárai, jóakarói, hogy erre csakis egy bukaresti gyereket kell/szabad/lehet kiküldeni. Ugyanis kizárólag ő képviselhetné kellő-illő méltósággal a 101 éves Nagy-Romániát....

Kiépül a kamerahálózat

Egy hónapja kezdtek el a térfigyelő kamerarendszer kiépítését Csíkfalva községben.

A rendszer kiépítésének szükségessége már tíz évvel ezelőtt felmerült lakossági igényként. Kihasnálva a kistérségi LEADER programban nyíló lehetőséget, az önkormányzat 2017-ben nyújtott be pályázatot európai alapok lehívására – tudtuk meg Balogh István polgármestertől. A projekt összértéke 352 ezer lej, ebből 151.163 lej a község önrészként fizet ki, míg a többi támogatható költséget, közel 201 ezer lejt a hazai vidékfejlesztési programon keresztül kapják meg.

59 térfelügyelő kamerát helyeznek el a falvak bejáratainál, közintézményeknél, köztereken, útke- resztződéseknél. A kamerák mellett áramellátást, a rögzített felvételek

továbitására internetet biztosítanak, de beletartozik a költségvetésbe a különböző, működéshez szükséges eszközök és felszerelések megvásárlása, valamint néhány fémoszlop beszerzése és felállítása.

Mivel nem volt benne a projektben, de szükségesnek látták, saját erőből kibővítették az optikaikábel-rendszert, hogy Jobbágyfalván a településtől távolabb eső ravatalozót és a községi szennyvíztisztító állomást is ellássák megfigyelő-be rendezésekkel. Ez 6615 lejbe került.

A kamerarendszer kiépítése és beüzemlése már ebben a hónapban lezárul, azonban néhány berendezés felvételeit már követni lehet a község házában. A rögzített képanyagot tárolják, az bármikor visszanezhető, de felvételek csak rendőrségi nyomozás esetén adhatók ki. (grl)

A község köztereit, utcáit, közintézményeit 59 kamera figyeli Fotó: Gligor Róbert László

HARMÓNIA

Egészség – életmód – otthon

Szerkesztette: Menyhárt Borbála

Vezetőképzés Marosvásárhelyen

A családon belüli erőszak nem magánügy!

Tabu-e a családon belüli erőszak? – A családon belüli erőszak megelőzése volt a témája a hét végén az Unitárius Nők Országos Szövetsége és az International Women's Convocation (IWC) által Marosvásárhelyen meg szervezett vezetőképzésnek. Az előadók – dr. László Éva, Moldován Erika és Ljubomir Petrov pszichológusok, valamint dr. Ferenczi Enikő mentálhigiénés szakember, kórházlátogató lelkész – az áldozat és bántalmazó közötti kapcsolat vetületeiről, az agresszió hátterében lapuló okokról, valamint a családon belüli erőszak gyerekekre való hatásáról tartottak rendkívül érdekes előadásokat. A képzésnek a marosvásárhelyi Gecse Dániel Református Orvosi és Egészségügyi Szakkollégium adott otthont.

Menyhárt Borbála

Sajnos a mai napig sokan nincsenek tisztában azzal, hogy mit kell, mit lehet tenni, ha mi magunk vagy valaki a környezetünkben családi erőszak áldozatává válik. Sokan nem tudják, kihez fordulhatnak, milyen védelmi lehetőségeket biztosít a törvény. Ezért fontos erről a témáról minél többet beszélni, tudatosítani mindenkiben, hogy a családon belüli erőszak nem magánügy, és nem szégyen segítséget kérni. Ez volt a célja a hét végén a Bethlen Gábor Alap támogatásával megszervezett háromnapos, családias hangulatú rendezvénynek is, amelyen a családon belüli erőszak különböző vetületeit boncolgatták olyan szakemberek, akik a mindennapokban áldozatokkal, de ugyanakkor bántalmazókkal is dolgoznak. A műhelymunkák valamint a Nagy Gizella programkoordinátor által vezetett kerekasztal-beszélgetés (melynek az előadók mellett meghívottak voltak dr. Szén Csilla családorvos Hargita megyéből, Dimény József Kolozs-Torda körüli unitárius lelkész-esperes, Kiss István pszichológus és Muica Ottó iskolapszichológus) mellett rendkívül érdekes előadások is elhangzottak. **Miért válhat az elszennvedő elkövető?**

– erre a kérdésre próbált választ adni *Moldován Erika* börtönpszichológus, aki szerint kívülállóként általában annyit látunk, hogy van egy agresszor és egy áldozat, ellenben a munkája során rájött, hogy tulajdonképpen nem ennyire fekete-fehér a dolog.

Az anamnézisek során kiderül, hogy nincs olyan, hogy valaki csak úgy, egyből agresszív lesz, annak mindig van egy előzménye, általában gyermekkori traumatikus élmények, rossz családi minták állnak a háttérben. Azt az embert, aki agresszíven viselkedik, valamikor, az életének egy bizonyos időszakában bántalmazták – jegyezte meg a börtönpszichológus. Hogy ennek hatására kiből lesz agresszor és kiből áldozat, az számos tényezőtől függ.

Mint mondta, általában azok az emberek, akik tartósan szenvednek abuzív kapcsolatban, már gyerekként megtapasztalták azt, amit szakkifejezéssel úgy nevezünk,

hogy szeretetvákuum. Tulajdonképpen egy hiány, amiből kifolyólag majd olyan döntéseket hozhat az ember, amelyek rá nézve hosszú távon károsak lehetnek. Például ha egy nő kislánként látta, hogy az anyját bántalmazzák, valahol azonosul vele, és eldönti magában, hogy ez a nők sorsa, biztosan ő a hibás, ezen nem lehet változtatni, úgy kell viselkedni, hogy elkerülje a helyzeteket, amelyek előidézhetik a bántalmazást. A szakember szerint az agresszió általában agressziót szül, és ha egy ilyen kapcsolatban nő fel valaki, ezt a modellt valamilyen formában továbbviszi. Emiatt sok esetben a válás sem megoldás, ha valahogy ki is szabadul az áldozat a bántalmazó kapcsolatból, nagy a valószínűsége, hogy ugyanolyanba kerül be újból, mivel a probléma nem feltétlenül csak a másik félben keresendő, hanem abban is, ahogyan választja a társát, ahogyan megéli a mindennapjait, ahogyan önmagát érvényesíteni tudja, amit megenged a másiknak.

Amikor nem pozitívumot mutat a tükrő

Az erőszakos magatartási stratégiákról beszélt *Ljubomir Petrov* pszichológus, aki egykor a bántalmazott nőket felkaroló Artemis Egyesület csapatában az agresszorokkal dolgozott. A szakember szerint nem könnyű tükröt tartani magunk elé, amikor valaki azt gondolja magáról, hogy jó apa, jó férj, kiváló szakember, szembesülnie kell azzal, hogy van egy árnyékrész, ami néha elő-elő bukkan. Az agresszoroknál is tapasztalta, hogy mennyire nehéz nekik szembenézni olyan lelki folyamatokkal, amelyek fájdalmat okoznak. A bántalmazó esetében a legnehezebb az, amikor szembesítik a nemkívánatos viselkedésével; ilyenkor általában igyekeznek minimalizálni, kimagyarázni és elfogadhatóvá tenni a tettét, mondván, hogy nem akarta bántani, az áldozat dühítette fel, ittas volt.

Gyakori az is, hogy amennyiben az agresszív viselkedés híre kiszivárog, a bántalmazó próbálja a pozitív képet erősíteni, szövetkezik, vagy szorosabb kapcsolatot próbál ápolni például a feleség szüleiével, így kevésbé lesz hihető az a kép, ami nem felel meg a külső szem által látottnak.

A pszichológus rámutatott: a külső szemlélők helyzete sem könnyű, hiszen van egy személy, akit jól ismernek, akivel kapcsolatosan eddig csak pozitív tapasztalataik voltak, és hirtelen előjönnek olyan tartalmak, amelyekkel nem tudnak mit kezdeni. Nehéz szembesülni azzal, hogy bántalmazóan viselkedett, és hitelt adni az áldozatnak. Nehezen módosítjuk a már kialakult képünket egy olyan személyről, akit eddig csak pozitívan értékeltünk. Ezért is van nehéz helyzetben az áldozat, mert nehezebben hiszik el neki, hogy ténylegesen megtörtént a bántalmazás az addig feddhetetlennek tekintett személy részéről.

Mint mondta, gyakran felmerül a kérdés, hogy milyen lelki profilja van a bántalmazónak. Hajlamosak vagyunk azt hinni, hogy műveletlen családból származhat, nem fordulhat elő, hogy egy társadalmilag elismert, valamilyen téren

aztán az eset megismétlődik, és az agresszor egyre többet mer megengedni magának.

Felkiáltójelek már a párkapcsolat elején

A szakember arra is kitért, hogy az abuzív kapcsolatnak vannak figyelmeztető jelei, azaz érdemes felkiáltójeleként kezelni, ha a partner elvárja, hogy már az ismerkedési szakaszban is mindig az ő akarata érvényesüljön, őtán igazodjanak, nem veszi figyelembe a partnere véleményét, valamint az előző kapcsolatáról lekiicsinylően beszél, befeketíti egykori partnereit.

A gyerek mint tanú

A családban történő erőszak rendkívül mély nyomokat hagy a gyerekekben, akkor is, ha ő maga nincs bántalmazva – hangsúlyozta előadásában *dr. László Éva*, a Babeş-Bolyai Tudományegyetem Szociológia és Szociális Munka Intézetének adjunktusa, az Artemis – Nők az Erőszak Ellen Egyesület pszichológusa, aki a párkapcsolati erőszak gyerekekre való hatásairól szövelezte. Mint mondta, ezt a témát a nyolcvanas években kezdték csak vizsgálni, addig ezek a gyerekek úgy gondolták, „láthatatlanok” voltak, az volt az elgondolás, hogy még kicsik, nem értik, nem látják, ami körülöttük történik. Ellenben már a nyolcvanas években, amikor ezt vizsgálni kezdték, arra a következtetésre jutottak, hogy a gyerekek ugyanannyira vagy még nagyobb mértékben megfélemlítettek, amikor szembesülnek a szüleik pánik-állapotával. A lelki sebek közül az egyik legfájdalmasabb, amikor szemtanúja valaki a szerettei ellen irányuló erőszaknak. Ennek hatásai erősebbek, negatívabbak lehetnek, mint a közvetlen bántalmazásé, amikor magát a gyereket verik meg.

Dr. László Éva egy vizsgálatot is ismertetett, amelyben mintegy háromszáz gyerekekkel beszélgettek, ezeknek a kilencven százaléka ismerte el, hogy tanúja volt a szülők közötti bántalmazásnak, tíz százaléka pedig, hogy csak hallott róla. Ötven százaléka volt tanúja annak, hogy az apa veri az anyát, harmincegy százaléka kölcsönös erőszaknak, az esetek 19 százalékában pedig az anya bántalmazta az apát fizikailag. A kérdésre, hogy miként reagáltak, a legtöbb gyerek azt állította, hogy kiabált a bántalmazónak, hogy álljon le, segítséget akart hívni, vagy megpróbálta szétválasztani őket.

– Minél nagyobbak a gyerekek, annál nagyobb valószínűséggel megpróbálnak közbeavatkozni, és ez szorosan összefügg azzal, hogy néha a gyerek is bántalmazottá válik, gyakran nem azért, mert feléje irányul az erőszak, hanem mert

védni akarja a másik felet, így ő kapja a pofont, a rúgást. Tény, hogy időnként olyan helyzetek is vannak, amikor a gyereket bevonja az elkövető az erőszakos cselekedetbe, megnyeri szövetségese, és már ketten vannak az áldozat ellen. Vagy éppen a bántalmazott próbálja a gyereket megnyerni magának, mint védőpajzsot, mondván, hogy rád biztos hallgat az apád, téged nem üt meg – magyarázta a szakember.

A gyerekeknek, illetve az áldozatnak a beszámolója arról, hogy szerint milyen hatással volt a gyerekekre, ami történt, kevesebb mint húsz százalékban egyezett, jellemző volt, hogy a felnőttek minimalizálták az átélt események gyerekekre való hatását.

Dr. László Éva szerint az, hogy mennyire súlyos az esemény, aminek a tanúja volt, meghatározó a gyerekekre gyakorolt hatás tekintetében, és itt nem csak arról van szó, hogy pontosan mi is történt, hanem, hogy azt a gyerek szubjektíven miként élte meg. Lehet, hogy egy pofon csattant el, de a gyerek rettegett, féltette a szülője életét. Minél erősebb a szubjektív félelem megélése, annál erősebb a negatív következmény.

Ha nincs is jelen a bántalmazás, hanem a másik szobában tartózkodik, nem tudja pontosan, mi történik, de hall dolgokat, és társít hozzá egy fantáziaképet. A gyerek életkorától, érettségi szintjétől is függ, hogy miként rakja össze a képet arról, hogy mi történik a másik szobában. Majd látja a következményeket: a véráláfutásokat, a kisírt szemet, a sérüléseket álcázni próbáló sminket, és ha megkérdezi, mit történt, a válasz általában az, hogy semmi. Nagyon nehéz ezt neki feldolgozni – mutatott rá a szakember.

Fordulópont: amikor betelik a pohár

A pszichológus azokról a 2012-es vizsgálatokról is beszámolt, amikor interjúk útján azt próbálták kideríteni, hogy mikor veszik rá magukat a bántalmazott nők arra, hogy kilépjenek, segítséget kérjenek. A nők válaszaik alapján két fordulópontot sikerült azonosítani: az egyik, amikor úgy érezték, hogy életveszélyben vannak, vagy éppen rádöbbentek, hogy egy hajszálon múltott, hogy ők maguk nem követték el emberölést védekezésükkel. A másik fordulópont pedig az volt, amikor a gyereket is bántotta az agresszor.

Továbbvihetik az erőszakos mintát

Azoknál a gyerekeknél, akik családon belüli erőszak közepette nőnek fel, gyakori a szorongás, a depresszív tünetek, az érzelmi,

(Folytatás a 6. oldalon)

Fotó: Nagy Tibor

Miért nem érti egymást a férfi és a nő?

Nagyon sok párkapcsolati probléma abból fakad, hogy azt hisszük, férfiak és nők egyformák vagyunk, holott ez nem így van – hangsúlyozta dr. Ferenczi Enikő egyetemi oktató, mentálhigiénés szakember, kórházlátogató lelkesztő a hét végén a családon belüli erőszak témájú, az Unitárius Nők Országos Szövetsége által szervezett vezetőképzésen. Ha tudnánk, hogy miért „működünk” úgy ahogy, és annak is tudatában lennénk, hogy a társunk miért más, mint mi, sok esetben elkerülhető lenne az elhidegülés vagy a párkapcsolat felbomlása.

Menyhárt Borbála

A humorral fűszerezett, magával ragadó előadásmódjáról jól ismert dr. Ferenczi Enikő már az elején leszögezte, ha tömören szeretné megfogalmazni a választ arra a kérdésre, hogy miért nem érti meg egymást a férfi és a nő, azt mondaná: mert teljesen másak vagyunk. Az egyik fő dolog, ami megkülönböztet minket, az az, hogy másként gondolkodunk.

– Köztudott, hogy a válások nagy részét (hetven százalék fölött) a nők adják be. Egy hosszú folyamat után megérik bennük ez a döntés, a férfi pedig általában csak áll és néz, nem érti, hogy mi van, ugyan miért, hát nincs semmi gond. Egy másik különbség, hogy másként rezgünk. Bizonyára sokan szokták mondani a férjüknek, párjuknak, hogy érzéketlen vagy. Érdekes, mert kutatásokkal, mérésekkel kimutatták, hogy a férfiak ugyanolyan mélységgel éreznek, mint a nők, csak nem tudják kifejezni, pontosabban, másként fejezik ki az érzéseiket. A harmadik különbség, hogy teljesen másra vágyunk. Gondoljunk csak bele, hogy alapvetően a férfiak ösztönösen arra vágnak, hogy hagyják őket békén. Ósidőktől kezdve jellemző, hogy a férfiak elvonultak, eljártak vadászni. Na már most, ez manapság egyre nehezebb, mindig megfordul a fejében, hogy szegény férfiak, sok esetben be vannak zárva kicsi tömbházlakásokba, mi a csudát tudjanak ott csinálni? Ők, akiknek menniük kell, el kell vonulniuk.

Vagy tévéznek, esetleg söröznek. Ezzel szemben mi, nők nem kell elvonuljunk, mindenhol ott kell lennünk, mindent „telerezgünk”, és ebben vagyunk nagyon jók. Ha belegondolunk, hogy az emberek nagy része hány négyzetméteren él városokon, érthető, hogy miért nem működnek a kapcsolatok – mutatott rá a szakember.

Régebben sem mentek jobban a házasságok, csak nem beszéltek róla

– Gyakran szokták kérdezni tőlem, hogy a házasságok régen miért mentek jobban. Én úgy gondolom, a házasságok régebb sem működtek jobban, csak hallgattak róla. Gondoljunk bele, ha nagyanyánk azt mondta volna, hogy elhagyja a nagyapánkat... Gyakran hallani férfi kollégáktól, hogy a baj akkor kezdődött, amikor a nők elkezdtek jogokat kérni. Ne értsenek félre, de tényleg ott kezdődött el valami, ugyanis addig egy nagyon jól bejáratott modell működött, és erre jött a 21. század, amikor mi azt mondjuk, hogy a férfi és a nő egyforma szinten legyen. Hogy miért féltem mégis a férfiakat, holott a patriarchális társadalomban sokáig volt jó dolguk? Azért, mert iszonyú nehezen lépnek be az új szerepbe. Valahogy a nő úgy teremtődött, mint a macska, ha a háztetőről leesik, úgyis talpra esik. Úgy gondolom, ez az anyai ösztön miatt van, hogy minden helyzetben fel kell találnunk magunkat. A férfiaknál az átállás sokkal nehezebb. Számtalanszor elhangzik a hozott minták je-

lentősége – már ezen a téren nagy a váltás –, hogy a férfiak milyen modelleket hoztak. Ráadásul teljesen megváltoztak a szerepek, a 21. században nem mondjuk azt, hogy a főzés kizárólag a nő szerepe lenne. Hol írja azt, hogy kinek mit kellene csinálnia? A 21. századi házasságmodellben azt mondjuk, hogy a férfi és a nő egyenrangú partnerek, és elvárjuk egymástól, hogy testi, lelki és szellemi társak legyünk – jegyezte meg.

Szeretlek, és majd szólók, ha valami változik

Dr. Ferenczi Enikő elárulta, mentálhigiénés szakemberként gyakran vezet férfitársaságokat, és bizony érdekes dolgokkal szembesül a férfiak gondolkodásmódját illetően.

– Azt hittem, csak a székely mondásban van, hogy szeretlek, és majd szólók, ha valami változik. De nem! Ezt tényleg komolyan gondolják, és sokat beszélünk róla, hogy miért fontos, hogy kifejezzék az érzelmeiket. Gyakran mondom el, hogy ha egy nő nem csinos, nem fogott, amennyit szeretett volna, de egy férfi azt mondja, milyen jól nézel ki, mi ezt elhiszük, és nem csak elhiszük, erre szükségünk van. A férfiak gyakran úgy gondolják, ha egyszer vesznek egy szép nagy virágcsokrot, akkor azzal az év többi 364 napja is „le van rendezve”. A nő nem így gondolkodik, a nőnek mindennap kell egy kis figyelmesség.

A férfi-női különbségek kapcsán azt kellene megtanulni, hogy hogyan tudunk ezekkel úgy élni, hogy ne önmagunkból kiindulva, hanem empátiásként a másik szerepébe helyezük magunkat és arra gondolunk, hogy ő hogyan éli meg az adott helyzetet. Ez pedig nagyon nehéz – hangsúlyozta.

Beszélnünk kell... nos, az a nap már el van rontva

A szakember szerint a férfiak arról is több ízben beszámoltak, hogy ha reggel a párjuk bejelenti: „ha hazajössz, drágám, le kell ülnünk beszélni”, akkor az a nap már el van rontva.

– A tudományos kutatások szerint mi, nők, amikor beszélünk, akár önmagunkról,

akár másról, az egy kellemes érzés. Nekünk ez jó, de a férfinak egyáltalán nem az. Amikor Mari néni a szomszédasszonnyal kiáll a kapuba, és pletykálnak egy harmadikról, az egyfajta terápia számukra. De visszatérve a társadalmi különbségekre, melyik fiút nevelték úgy, hogy ülünk le, és tárgyaljuk meg? Sőt, megszűnt az a társadalmi viszony, hogy a férfiak együtt csinálnak dolgokat. Meg szoktam kérdezni terápian a férfiakról: mi a hobbi, vannak-e olyan tevékenységei, amikor más férfikkal együtt csinál valamit? Gondoljuk el, akár egyházi téren, szinte mindenütt van nőszövetség, de férfiszövetség?

Másként neveljük a fiúkat és a lányokat. Amit pedig az ember otthon nem szokott meg, ahhoz, hogy utólag megtanulja, óriási bátorság kell. Adott helyzetekben ugyanazt az erős rezgést átéljük a férfiak is, de nem tudják kiadni magukból, mert úgy vannak nevelve, hogy egy fiú nem sírhat. Mit kezdenek ezzel az erős feszültséggel, amit mi nők úgy oldunk meg, hogy kibeszéljük, kihisztizzük, kisírjuk? Ráadásul társadalmilag ez teljesen elfogadott – mutatott rá az egyetemi oktató.

A férfi-női különbségek illusztrálására dr. Ferenczi Enikő egy rendkívül szemléletes példát hozott fel, amelyben valószínűleg a teremben ülő hölgyek nagy része magára ismert. A férfi hazamegy a munkából, lazítani szeretne, ezért beül a mosdóba vagy a tévé elé, de teljesen mindegy, hogy mi megy a tévében.

Illusztráció

A családon belüli erőszak nem magánügy!

(Folytatás az 5. oldalról)

illetve viselkedési zavarok, valamint az agresszivitás, gyakrabban áldozatait és/vagy elkövetői erőszakos cselekedeteknek. A bullying (iskolai bántalmazás) tekintetében is

sokkal nagyobb a kockázata annak, hogy egy ilyen családból származó gyerekből elkövető vagy áldozat válik.

Ugyanakkor ezek a gyerekek gyakrabban kínoznak állatokat,

mint az erőszakmentes családban felnövő társaik. Egy 2019-es vizsgálat, ami a szakirodalomban világszerte megjelent kutatások eredményeit elemezte a szülők erőszakos kapcsolatának „átörökítését”

illetően a gyermekek párkapcsolatára, azt mutatta ki, hogy a lányok esetében legalább négyszer, de akár tizenháromszor is nagyobb lehet a kockázat, hogy erőszakos párkapcsolatba kerüljenek, míg a fiúk esetében ez az érték öt-hat.

Az előadó felhívta a figyelmet arra is, hogy a törvények szerint, ha egy kiskorú ellen felmerül a rossz bánásmód gyanúja, minden gyermekkel dolgozó szakembernek kötelessége az esetet jelenteni a gyermekvédelmi hatóságoknak, hogy a bántalmazásnak minél hamarabb elejét vegyék, és a hatásait kezeljék.

Az átörökítés megszakítása

Habár a szülők erőszakos párkapcsolatának kitett vagy a családban bántalmazott gyermek sok szempontból sérülékeny lehet a további bántalmazások elkövetése vagy elszívódása, az érzelmi vagy viselkedési zavarok tekintetében, sok gyermeknél ezek kialakulását sikerül megelőzni. A védő vagy reziliencia tényezőkre egyéni, családi, kapcsolati és társadalmi tényezők egyaránt közrejátszanak. Ezek közül kerültek bemutatásra pl. a gyors segítségnyújtás, a bántalmazás feltárását követő hatékony beavatkozás, ami az erőszakhelyzet megszüntetését eredményezi, il-

letve a hatások kezelését; a gyermek számára jelen levő, legalább egy felnőtt bizalmi személy; a szorongás, frusztráció, düh kifejezésének pozitív lehetőségei – sport, relaxáció stb., egyéntől függően; az úgynevezett „békeszigetek” létezése a gyermek életében – ahol biztonságban, nyugalomban van, ahol feltöltődhet, sikerélménye lehet.

A képzés második felében az elméleti kérdéseket a gyakorlati kérdések váltották. A szakemberek a résztvevőkkel körbejárták a törvény és a szociális hálózati rendszer adta lehetőségeket. A résztvevők többször is felvetették a kérdést, hogy ki védi meg a bántalmazottat. Ki védi meg a segítőt, a pedagógust, a családorvost, a szomszédot, ha megpróbál segíteni a bajbajutottnak? A következtetések alapján még nagyon sok a tennivaló. Vannak törvények, de csak részben jelentenek megoldást, és néha azon illetékeseknek a felkészültsége is hiányos, akiknek alkalmazniuk kellene ezeket. A képzés szórólapszerkesztéssel zárult. A szórólappal nemcsak a figyelemfelkeltés, hanem minden olyan hasznos információt tartalmazni fog, ami segítséget nyújthat adott esetben. Többek között a 0800-500-333, a családon belüli erőszak országos segélyhívó számát.

Illatos-ízés aprósütemények adventre

Sütő Edith Magdolna

Színes fenyősüti

Hozzávalók: 20 dkg szobahőmérsékletű vaj, 20 dkg cukor, 1 tasak Bourbon vaníliás cukor, 1 teáskanál mandulaaroma (elmaradhat), 1 tojás, 40 dkg liszt, 1 teáskanál sütőpor, negyed teáskanál só, piros és zöld gél ételfesték, 1-2 tojásfehérje; porcukor.

Elkészítése: A lisztet elvegyítjük a sóval és a sütőporral, majd félretesszük. Habosra keverjük a vajat a cukorral meg a vaníliás cukorral, majd hozzáadjuk a mandulaaromát és a tojást. Ezután lassan a tojásos keverékhez adjuk a lisztet, és összedolgozzuk. Ha netán úgy tűnik, hogy a tészta túl ragacsos, nem lehet nyújtani, még bele lehet dolgozni 1-2 evőkanál lisztet, de csak óvatosan, nehogy túl keményé váljon. Amikor a tészta megvan, háromfelé osztjuk. Egyik harmadba beledolgozzuk a piros, a másikba pedig a zöld gélfestéket. Annyi színezőt adunk hozzá, hogy a masszák élénk színűek legyenek. A harmadik harmad natúrán marad. A háromféle színű tésztát két-két folpack vagy két-két sütőpapír között egyforma méretű téglalapokká nyújtjuk, majd a zöld lapot megkenjük enyhén felvert tojásfehérjével, ráfektetjük a fehér lapot, ezt is megkenjük, befedjük a piros lappal, és finoman lenyomkodjuk. A rétegelt lapot hat egyenlő részre vágjuk, és ezeket tojásfehérjével megkenve egymásra helyezzük. Jó tényméni magas „tornyot” kell kapjunk. Ezt a tornyot befőliázva néhány órára hűtőbe tesszük, majd sütés előtt kivesszük, kb. fél cm vastag szeleteket vágunk belőle, lefektetjük, és fenyőfa alakú kiszúróval kivágjuk. A megmaradt tésztát egy-

szerűen csak összegyűrjük, kinyújtjuk és kiszaggatjuk. Így már nem csikosak lesznek a süti, hanem foltosak. 180 fokos sütőben, légkeverésen 7-10 perc alatt megsütjük. Kihűlés után porcukorral megszórva kínáljuk.

Narancsos csokoládétallér

Hozzávalók (4 személyre): 20 dkg magas kakaótartalmú étcsokoládé, 25 dkg margarin, 10-15 dkg cukor, késhegynyi só, 2 tojás, 2 kezeletlen narancs reszelt héja, 50 dkg liszt, 2 teáskanál sütőpor.

Elkészítése: A csokoládét nagy lyukú reszelőn lereszeljük, félretesszük. Habosra kavarjuk a puha margarint a cukorral, a narancshéjjal meg a sóval, majd egyenként hozzáadjuk a tojásokat, és azokkal is jól eldolgozzuk. Végül hozzáadjuk a sütőporos lisztet és a reszelt csokoládét, gyors mozdulatokkal összedolgozzuk, majd a tésztát háromfelé osztjuk, kb. 5 cm átmérőjű hengerré formázzuk, és fóliába tekerve hűtőbe tesszük néhány órára, amíg jól megdermed. Ezután kicsomagoljuk, fél cm vastag tallérokra vágjuk, és sütőpapíros tepsire helyezük, nem túl közel egymáshoz, mert kissé megnőnek a kekszek. 200 fokos sütőben, légkeverésen 8-10 perc alatt megsütjük. Vigyázat, könnyen megéghet.

Megjegyzés: Ha szeretnénk, a kihűlt tallérokot megkenhetjük narancsos mázzal. Ehhez 20 dkg porcukrot jó simára keverünk 2 evőkanál narancs-, illetve 2 evőkanál citromlével, és 1-1 teáskanálnyi adagot kenünk egy-egy tallérra. Miután a máz megszilárdult, fogyasztható. Ha mázat kenünk a tallérokra, a tésztába kevesebb cukor is elég.

Pihe-puha mézeskalács

Hozzávalók: 15 dkg margarin, 12,5 dkg méz, 2 kicsi tojás, 15 dkg cukor, 50 dkg liszt, 2 evőkanál mézeskalácsfűszer, 1 púpozott teáskanál szódadikarbóna, 2 teáskanál almaecet

vagy citromlé, fél mokkáskanálnyi só; a díszítéshez: bolti íróka vagy 1 tojásfehérje, 18-20 dkg finom szemcséjű porcukor, 1 teáskanál citromlé, pici só.

Elkészítése: A margarint felolvasztjuk, félrevesszük a tűzről, belekavarjuk a mézet, és félretesszük. A tojást addig verjük a cukorral, míg jó habos nem lesz, illetve a cukorszemcsék fel nem oldódnak. A lisztet kimérjük, hozzáadjuk a sót, a mézeskalácsfűszert meg az ecettel vagy citromlével leoltott szódadikarbónát, majd hozzáöntjük a mézes keveréket, valamint a habos tojást. Összekeverjük, végül kézzel jól összegyűrjük. A masszának eléggé lágynak kell lennie. Fóliába csomagoljuk, és legalább 3-4 órára, de akár több időre is félretesszük pihenni (nem muszáj hidegbe tenni). Sütés előtt a tésztát átgyúrjuk, majd liszttel enyhén megszórt felületen kb. 5 mm vastagra nyújtjuk. Tetszés szerinti formákkal kiszaggatjuk, majd sütőpapíros tepsire helyezve 180 fokos sütőben 10-12 perc alatt megsütjük. Miután a pogácsák kihűltek, bolti írókával vagy natúr, illetve színezett házi tojás habbal tetszés szerint kidíszítjük. A habhoz a tojásfehérjét keményre verjük a sóval, majd kanalanként hozzáadagoljuk a porcukrot, miközben folyamatosan verjük. Végül a citromlevet is belekavarjuk, tetszés szerint megszínezzük, és műanyag zacskóba töltve, a zacskó sarkára pici lyukat vágva tetszés szerint „megírjuk”.

Megjegyzés: Ha a nyers, kiszaggatott formák egyik felébe szívószállal kerek lyukat fúrunk, sütés és díszítés után a mézeskalácsokat fenyőfadíszként is használhatjuk.

Linzervirágok

Hozzávalók: 20 dkg vaj, 10 dkg porcukor, 1-2 tasak vaníliás cukor, 1 tojássárgája, 30 dkg liszt, 1 teáskanál sütőpor, 1 kezeletlen citrom reszelt héja, pici só; továbbá: lekvár, porcukor.

Elkészítése: A vajat habosra kavarjuk a porcukorral, a sóval meg a vaníliás cukorral, majd beledolgozzuk a tojássárgáját és a citromhéjat, végül pedig a sütőporral összeszitált lisztet. Egynemű masszává dolgozzuk, és fóliába csomagolva 1-2 órára hűtőbe tesszük. Ezután enyhén lisztezett felületen a tésztát 3-4 mm vastagra nyújtjuk, és virág alakú kiszúróval kivágjuk úgy, hogy minden másodiknak a közepét is kiszúrjuk. A leeső részeket újragyúrjuk, és ismét kiszaggatjuk. A legvégén megmaradt tésztát csíkokra vágjuk, és úgy sütjük meg, hogy már ne legyen veszteség. A kiszaggatott tésztát sütőpapírral bélelt tepsire tesszük, és 180 fokos sütőben, légkeverésen kb. 10 perc alatt megsütjük. (Hamarabb is figyelni kell, mert minden sütő más és más, nehogy megégnének. Akár több időre is szükség lehet.) Miután kihűltek, egy-egy teli és egy-egy lyukas virágot lekvárral összeragasztunk, majd porcukorral megszórva kínáljuk.

Advent vásáros hangulatban

Bogdán Emese

Újra itt van, jelzik mindenütt. Adventben vagyunk ismét, az elcsendesedés, a várakozás, az egymásra figyelés pár hetében. Valahogy mindenki tudatosul a segítőkészség. Ilyenkor adakoznak a szegényeknek, különböző karitatív szervezetek osztogatnak csomagokat. A jó cselekedetek ideje ez, amikor készek vagyunk mások meghallgatására, odafigyelni az emberekre, vágyunk a csendre, a befele fordulásra, a családi együttlétre, belső békére.

Rohanó mindennapjainkban azonban ezt is programszerűen akarjuk csinálni, mint bármi egyebet, mert így szoktuk meg, s ha már advent van, hát beütemezzük egy-egy jótékonysági akciót, mintha törleszteni való lenne a Jóistennek. Íme, Uram, jót cselekedtem, megsegítettem egy szegény családot, s ezzel, mint aki jól végezte dolgát, úgy érezzük, harmóniában vagyunk az adventtel, az ünneppel, magunkkal, a karácsonnyal, s rohanunk tovább.

Mert jön a karácsony, s mennyi mindent el kell végezni: nagytakarítás, vásárlások sorozata, rohanás, hogy mindenkinek megfelelő aján-

dék kerüljön a fa alá. Kiteszünk magunkért, mert „egyszer van karácsony”; mindennel el kell készülni, ezért időben be kell osztani minden tevékenységet. Elkap a forgatag, ki-világított utcák, fák kápráztatnak el esténként, minden fényben úszik, a városok versenyeznek, hol szebb a díszítés, hol pompásabbak a terek. Karácsonyi énekek zengnek mindenfelé (már november közepén). Mindenki ámul, csodálkozik, vásárol, fogyaszt, s ezek a külsőségek már jóval az ünnep előtt megkezdődnek. Az események nem a mi irányításunk alatt vannak, s észre sem vesszük, hogy belekeveredünk. Gyorsan beszélünk, rohanunk, cipelünk, sorban állunk, vásárolunk, vásárolunk, raktározunk, halmozunk, díszítünk. Mailezünk, SMS-ezünk, küldjük a csillogó üzeneteket, versikéket, de amiket kapunk, el sem tudjuk olvasni, s a zengzetes szövegek mellett alig tudunk valamit azokról, akiknek írjuk. Pörgős a hangulat, tömeg hőmpölyög az utcákon, a tehetősebbek nagyvárosokban vásárolnak, alig jut idő valamire, az üzletek kínálata hatalmas (a bevétel is természetesen), s közben mind azt ismételtgetjük, hogy évente egyszer van karácsony, elvégre az ünnep az

legyen ünnep – mondjuk, valahányszor fáradtan hazaérünk. De ezt mondjuk húsvétkor is, és más ünnepek alkalmával is, mert vásáros lett minden ünnepünk. Erre dolgoznak rá a nagy cégek szinte folytonosan ésbontó reklámokkal, mert az a fontos, hogy fogyassunk, halmozunk, fogyjon az áru.

Karácsonyi vásár, vásáros karácsony. S nem is ez a baj tulajdonképpen, hanem az, hogy egy idő óta csak ez lett a fontos. Hogy a sok

külsőség elhomályosítja bensőnk, eltakarja a lényegét: csendesedjünk el, forduljunk magunkba, vigyázzunk a lelkünkre, testünkre, elménkre, áldozunk időt a mellettünk élők, családra, gyermekre, szomszédra, bákire, aki igényli a figyelmünket. Kell egy szép este a családdal, barátokkal vagy egy könyvvel, kellemes zenével. Adózzunk a rászorulónak egy biztató szóval, mely gyógyít, s erőt ad. Keltsük fel lelkében a jó reményt egy mosollyal, s ettől mi is jobban érezzük magunkat. Sokkal

bensőségebb az advent, ha nemcsak arra figyelünk, ami a szemünk előtt van, hanem arra is, ami bennünk van, ami nem látható.

Az advent az elcsendesedés, a várakozás ideje. De a lényeges kérdést – hogy tulajdonképpen kit várunk ilyen nagy pompával, fényűzéssel, hangos csinnadráttával, reklámokkal, fényes girlandokkal, tele szatyrokkal – mellőzzük.

A kisgyermeket, aki jászolban, barmok közt született, lejött közenk, hogy megváltsa a világot a szeretet jelével?!

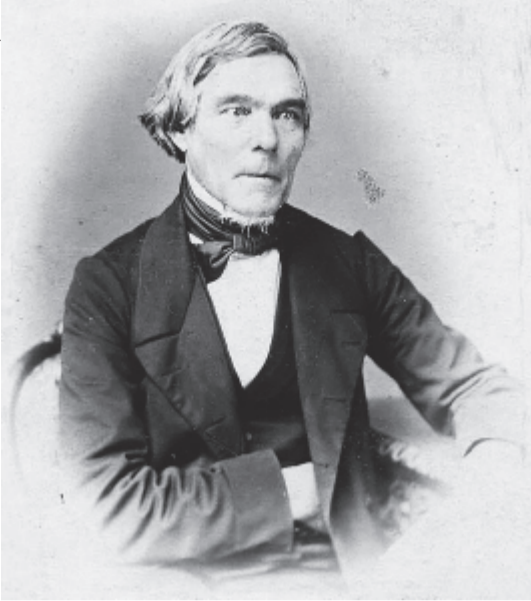
Az új Vejnemőjnen

Szilágyi Mihály

Sokak számára ismerős lehet a címben említett név. Induljunk el egy romantikus kirándulásra, ahol megismerkedhetünk Vejnemőjnen világvallásával!

Képzletbeli utunkat csillagfény világítja meg, majd a sarki fény játszik üdvözlő táncot látogatásunk tiszteletére. A tenger a végtelen titkok és rejtélyek sötétjébe burkolózik, csak néha-néha pislog vissza a hullámokról valamelyik csillag tükörképe. A partról szerény kis ösvény vezet a titokzatos félhomályban. Friss emberi lábnyomok álmognak a porban. Elindulunk, és követjük a léptek irányát. Egy erdőbe érünk, majd az erdőből egy tisztás szélére. Az esti csendben ének hangja röpköd a szellő szárnyán. Kis kunyhó előtt ősz öregember dalol. Éneke maga a varázslat: felidéri a régmúlt idők szépségét, csodáit. Énekéből erő árad, és sok nagy titka elevenedik meg a világnak. Aztán megtudjuk, hogy Vejnemőjnen csak dalol, mert neki dalolni kell, másképp szegényebb lenne a világ. Messze földön híres az éneke, és sokan tisztelik vagy félik.

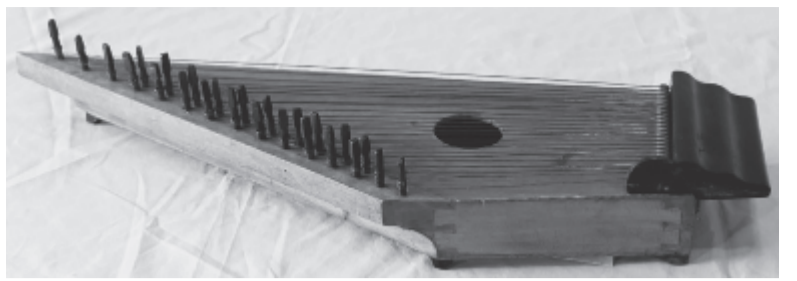
Ezt a mesés, szép világot sose ismernék, ha Vejnemőjnen hatalmas dalával el nem varázsolta volna egy fiatal embert. Ezt a fiatal embert *Elias Lönnrot*-nak hívták. Az öreg-

tért. Aztán ahogy cseperedett, egyre bizonyosabbá vált, hogy tanítani kellene a fiúcskát. A család – de főképp legnagyobb testvére – mindent megtett, hogy a gyerek kamatoztathassa tehetségét.

Elias iskolába került, hogy a mesék után végre megismerhesse a valóságot is. Kiderült, hogy a mesék egy szebb világról szólnak. Abban az időben Finnország a svéddek árnyékában küszködött némi napfényért. Az ország hivatalos nyelve a svéd és a latin volt. Az iskolázott finnek már a svéd nyelvet beszélték, a finn amolyan parasztnyelvnek számított akkor. (Hasonló volt a helyzet a XIX. századi Magyarországon is, mert itt az ország elítélte saját anyanyelvét, és inkább németül meg franciául beszélt.)

1809-ben fordulat következett a finn történelemben, mert szakított-

Lönnrot-kantele a turkui Sibelius-múzeumban

tak a közel hétszáz éves svéd kapcsolattal, és az ország orosz fennhatóság alá került mint autonóm tartomány. Ekkor kezdődött el egy hosszú nemzeti mozgalom, amely megteremtette a finn nemzetet. Nem hiába emlegetik úgy a XIX. századot, mint a nemzetek születésének évszázadát.

Elias Lönnrot 1822-ben beiratkozott a turkui egyetemre filozófiában alapképzésre. Itt ismerkedett meg Johan Vilhelm Snellmannal és

Johan Ludvig Runeberggel, akik később kulcsszerepet játszottak Finnország kultúrájának és nemzeti identitásának kialakításában.

A filozófiai képzés után Elias beiratkozott az orvosképzésre is. Hogy fenntarthassa magát, közben magántanárként tanított. 1832-ben megszerezte az orvosi diplomát is.

A fiatal orvos oklevéllel és egy furulyával a kezében kettős útra indult. Kerületi orvosi gyakornokként naponta megfordult a legszegegyebb falvak világában. Miközben gyógyított, mesélni kezdett, aztán az emberek is mesélni kezdtek neki. Ekkor bontakozott ki előtte a finn népköltészet gazdagsága. Időben belátta, hogy ezt a kultúrát meg kell menteni, fel kell karolni.

Elias tizenegy gyűjtőútja alatt hihetetlen mennyiségű anyagot jegyzett le. A népköltészekben megelenedett a finn őrtörténet, a hiedelmek és az ősi vallás is – egy addig ismeretlen világ tárulkozott ki előtte. Elhatározta, hogy a népdalok, mesék, mondák és hiedelmek töredékeiből megalkotja a finn nemzeti eposzt.

1835-ben nyomtatott formában megjelent a Kalevala. A mű annyira jól sikerült, hogy hamarosan világhírűvé vált – az addig ismeretlen finn nép pedig egyből kiemelkedett az ismeretlenségéből.

(Folytatjuk)

Elias családja körében

1.		JULIUSBAN ÜDÜLŐ D-AMER FÜVES PUSZTA	HÁZASTÁRS APJA	NÉV (FRANCIA)	KÉTES!	AZ UTOLSÓ MAGYAR KIRÁLYNÉ	SÉRTETLEN LÉGIÉS, FINOM	SOKHÚRÚ HANGSZER	ELEVEN	IGLU BELSEJE!	POGÁNY LÁZADÓ (XI. SZ.)	CSERMELY LIKÓRIZESÍTŐ NÖVÉNY	IPA	KÁPOSZTA-FELE	VÍZI ÁLLAT
Ernest Renan francia vallástörténész, író egyik humoros önvallomását idézzük a rejtvény fősoraiban.		O													T
2.		H	FRANCOIS VIÉTE TUDÓS NEVE	IPARI TANULÓ BAÁL FELESÉGE	FR. FORRAD. (JEAN-PAUL)	ELLÁT, TANÍTAT		GYOMOS BALATONPARTI HELYSÉG						MAGATOK ÜNNEPI SÜTEMÉNY	
VÁLTÓT IGAZOLTAT					A NÁTRIUM VEGYJELE VÉDELEM A VIVÁSBAN		-BAN, -BEN (LATIN) HATBÓL KETTŐ	PÁRATLAN AGY! TANÍTÓ, ELIGAZÍTÓ			NÉMÁN SÍR! ... FONTAINE (FABULISTA)		HAJÓFAR AZ ERDŐ KÖZEPE!		
... LOLLOBRIGIDA (SZÍNÉSZNŐ)				ZENÉS DRÁMA SZAPORÍTÓSEJT			ELŐRE-ÖZÖNLIK RAGAD				AZ AARE FR. NEVE BÓBITÁS PAPANAGAJ				
ÍR KÖLTŐ REMIHÉLYZET A SAKKBAN				ÓCSKA, ELAVULT GAZDI FIZETI			AZ UTCÁRA TESZ DISZNÓ KICSINYE				HUZAL TANITA... (ÉNEKESNŐ)				
				JOGVITA RÉSZTVEVŐJE SKÁLAHANG			BARÁT (SPANYOL) KOTTA-RÉSZ!				ATTÓL KEZDVE! ARAB FÉRFINÉV		ROBBANÓ-ANYAG (RÖV.) ZOKOG		
A RÁDIUM VEGYJELE LOMBARDIAI FOLYÓ			IDA-ODA LENGET ELL			VET. FOCIS (ZOLTÁN) KERESZT-FELIRAT				... KURO-SZAVA ...NIELSEN (SZÍNÉSZNŐ)				EGYEI ZAMATOS	
			KAPACITÁSEGYSÉG OROSZ FOLYAM		SVEVO (OLASZ ÍRÓ) ELÉGEDETTLEN AZ EB			FORMAI DUZZAD					ANTE MERIDIEM (RÖV.) BOLTI ÁRUS		
RÓMAI 1006			JUTTAT ... LAP (ÚJSÁG)		A MANGÁN VEGYJELE ZSINÓROS KISKABÁT		OROSZ IGEN JUH-ISTÁLLÓ	ERD. KÖLTŐ (JENŐ) BIZTOS (ANGOL)					NÉM. SZEM. NÉVMÁS FUNDAMENTUM		... LISA (A LOUVRE KINCSE)
... MIRO SPANYOL FESTŐ				TOLNA M. HELYSÉG TESTRÉSZ			HAJRÓGZÍTÓ VISZÁLY-ISTENNŐ				HATALOM GYAKORLÁSA GOND, BAJ (FRANCIA)				
AZ ISZLÁM ISTENE				HANGA TEREM-FALAK!				CSAHOL A FELE IGAZ!			J. WAYNE FILMJE AKKOR INDUL!				
HATÁRRAG			LÓPATÁRA VERIK LITER (RÖV)			ÚJ-ZÉLANDI ALAGÚT SPANYOL AUTÓJEL					MOHAMEDÁN BÓJT A NITROGÉN VEGYJELE				
L.N.J.													MAGYAR ÍRÓ (LAJOS)		

November 28-i rejtvényünk megfejtése: **Pénzt vesztegetni semmi veszteség, ha időt veszítesz, veszítéd mindened.**

Női kézilabda-vb Győzelem Szenegál ellen, egy pont kell a továbbjutáshoz

A magyar női kézilabda-válogatott 30-20-ra legyőzte Szenegál csapatát a Japánban zajló olimpiai kvalifikációs világbajnokság szerdai játéknapján, a csoportkör negyedik fordulójában.

A magyarok akkor jutnak tovább a C csoportból – harmadik helyezetteként –, ha pénteken legalább döntetlenre játszanak a rosszabb gólkülönbséggel rendelkező Romániával, de már biztosan nem vihetnek magukkal pontot a középdöntőbe.

Triffa Ágnes három védéssel, Tomori Zsuzsanna és Kovács Anikó pedig két-két góllal kezdte a meccset, ezért a folytatásba egy hatperces gól nélküli időszak is belefért (7-2). A lendület ezzel nem tört meg, a magyarok Kovács Anna vezérletével tovább növelték a különbséget, mert jól kihasználták a szenegáli védelem hiányosságait.

Triffa ötvenszázalékos teljesítménnyel, nyolc védéssel zárta az első félidőt, a helyére a szünet után Kiss Éva érkezett. Ekkor a korábban több pontatlanság csúszott a magyarok játékába, megint sok volt a rossz átlövés, így az afrikaiak tíz gólon be-

Fotó: MKSZ/Kovács Anikó

lülre kerültek. Kim Rasmussen szövetségi kapitány időkérése után újra eredményes időszak következett, sőt a meccs utolsó negyedében már több formációt és taktikai variációt is gyakorolt a válogatott, amely végül magabiztosan, tíz góllal nyert.

A magyarok – akik szombaton 39-15-re legyőzték Kazahsztánt, majd vasárnap Spanyolországtól 29-25-re, kedden Montenegróból 25-

24-re kikapnak – első alkalommal találkoztak a világbajnoki újonc Szenegállal.

A középdöntőbe a csoportok első három helyezettje kerül. A világbajnokság győztese kijut a jövő nyári, tokiói olimpiára, a 2-7. helyezettek pedig selejtezőt játszhatnak márciusban.

C csoport:

Magyarország – Szenegál 30-20 (17-9)

Montenegró – Románia 27-26 (11-12)

Spanyolország – Kazahsztán 43-16 (19-11)

Az állás: 1. Spanyolország 8 pont (132-77), 2. Montenegró 8 (111-96), 3. Magyarország 4 (118-89), 4. Románia 4 (93-102), 5. Szenegál 0 (89-117), 6. Kazahsztán 0 (72-134)

Eredmény, csoportkör, 4. forduló, C csoport:

Magyarország – Szenegál 30-20 (17-9)
Jacusiro, v.: Alpaidze, Berezskina (oroszek)
lövések/gólok: 57/30, illetve 45/20
gólok hétméteresből: 3/2, illetve 2/1
kiállítások: 4, illetve 8 perc

Magyarország:

Triffa – Lukács 1, Tomori 3, Kovácsics 2, Tóvizi 2, Háfra 2, Schatzl 1, cserék: Vámos 1, Klujber 2, Kovács A. 6, Tóth G. 2, Faluvégi 2, Márton G. 5, Szabó L. 1, Kiss É., szövetségi kapitány: Kim Rasmussen

Harmincon túl pályát váltanak a Sinka lányok

A Marosvásárhely leghíresebb és talán legszebb sportoló ikerpárját alkotó Sinka testvérek nemrégiben ünnepelték 30. születésnapjukat. Egyikük sem focizik már: az egyaránt testnevelési egyetemet végzett Zsuzsanna három éve, Mónika az idén akasztotta szögére a csukát, miután legutóbbi együttesével, a berlini SC Staakennel megnyerték a Berlin ligát, viszont a 3. ligás selejtezőt elbukták. Egy ideje bíraskodással foglalkozik, ezzel párhuzamosan elvégezte a turisztikai egyetemet.

„Móninak a jobb lábát kétszer, a balt egyszer műtötték. Nekem négy térdműtét volt, mindannyiszor a jobb lábamat kellett megoperálják. Ezért is hagytam abba a labdarúgást 2016-ban, az ASA-nál. Azóta nem fociztam, habár hiányzik, viszont gyakran hívnak játszani az egykori csapattársaim, de nem merek kockáztatni. Nemrég fodrászként helyezkedtem el,

szabadidőmben sokat kirándulunk a férjemmel, Csomós Lászlóval” – mesélte Zsuzsanna a minap.

Az ASA-nál eltöltött időre így emlékezik a hajdani center: „Bajnoki címet szereztünk, a BL-csoportkörben is érdekelték voltunk. A válogatottban mintegy 50 meccsen léptünk pályára 17-27 éves korunk között. Nagyon küzdöttünk, bizonyítani akartunk, és volt is kívül, hiszen elszánt és tehetséges csapattársaink voltak az ASA-nál. Igaz, akkoriban másképp támogatták a labdarúgást a városban, más sportágak is jól működtek helyi szinten. Számunkra az volt a legfontosabb, hogy minél fennebb kerüljünk mint sportolók, soha nem voltunk megelégedve a kevéssel és a hazai feltételekkel, ezért mentünk mindketten Németországba légiósodni. Móni Berlinben ragadt, én idővel visszatértem szülővárosomba, Marosvásárhelyre” – idézte fel Zsuzsanna.

A mostani helyzetéről az a véleménye, sajnálatos, hogy ilyen mélyre jutott a helyi foci. „Rég voltam a CSM mérkőzésein, nagy csalódásként élem meg ezt a kilátástalan helyzetet, amely a női foci is érinti. Ki-jártam a meccsekre, de kellemetlenül éreztem magam, jött, hogy befussak a pályára, és gólt löjek...”

Csomós (Sinka) Zsuzsanna sportanárként képzelet a jövőjét, párhuzamosan tanít, és fodrászkodik. Gyereket is szeretne párjával a közeljövőben, mert úgy érzi, eddigi célkitűzéseit megvalósította, és eljött az ideje, hogy a családra gondoljon. (C.F.A.)

Huszonnyéves korukban készült ez a felvétel

Pályájuk állomásai

Sinka Zsuzsanna és Mónika 2004-ben kezdett el futballozni a hajdani Marosvásárhelyi City'usnál, majd 2009 és 2011 között az egykori FCM labdarúgói voltak. A 2011-2012-es idény elején a lengyel élvonalbeli Pogon Szeccin légiósai lettek, aztán az idény végén egyéves szerződést kötöttek a német Blau-Weiß Hohen Neuendorf alakulatával, ahol 2013 nyaráig játszottak. Zsuzsanna 2013-2014-ben a német VfB Tamm légiósa volt, aztán 2014-2016 között az ASA játékosa lett, 2016-ban abbahagyta a labdarúgást. Mónika 2013-2014 között az olasz élvonalbeli ASD Riveira di Romagna, 2014-2016 között a német FC Lübars, 2016-2018 között a Blau-Weiß Hohen Neuendorf együttesében játszott, végül a 2018-2019-es idényben a Berlin ligában lévő SC Staaken erőssége volt, 2019 nyarán akasztotta szögére a futballcsukát.

Drámai vereség: Montenegró – Románia 27-26

Románia női kézilabda-válogatottja drámai mérkőzésen 27-26-os (félidőben 11-12) vereséget szenvedett szerdán Montenegrótól a Japánban zajló világbajnokság C csoportjában.

Az együttes immáron második csoportmérkőzésén maradt alul, így veszélybe került a továbbjutása.

A Montenegró elleni találkozó első 45 percében kiváló játékot mutatott a román csapat, az utolsó negyedórán azonban teljesen összeomlott az együttes, és ez döntő módon meghatározta a mérkőzés kimenetelét.

Az első félidőben 6-4-re, 7-5-re és 8-6-ra is vezettek a Tomas Ryde irányította lányok, és 12-11-es román vezetéssel vonultak az öltözőbe a csapatok.

A második játékrészt is jól kezdte a román együttes, amely ellenfele gyenge játékát kihasználva elhúzott 21-17-re, ezután azonban támadásban és védelemben is technikai és taktikai hibák egész sorozatát követte el, lehetővé téve a svéd Per Johansson vezette montenegrói válogatottnak, hogy zsinórban hét gólt szerezve fordítson 24-21-re. A mérkőzés utolsó perceiben még megkísérelték az egyenlítést a román lányok, de végül 27-26-os montenegrói győzelemmel zárult a találkozó, amelyen Cristina Neagut választották a legjobb játékosnak.

A csoport másik mérkőzésén Spanyolország 43-16-ra legyőzte Kazahsztánt, Magyarország pedig Szenegállal csap össze egy későbbi időpontban.

A csoportmérkőzések utolsó körében, pénteken Románia Magyarországgal, Szenegál Kazahsztánnal, Montenegró Spanyolországgal játszik.

A szerdai találkozón a következő felállásban léptek pályára a csapatok:

Románia: Yuliya Dumanska, Denisa Dedu, Diana Ciucă – Aneta Udriștiou (3 gól), Laura Pristăvița, Cristina Neagu (11), Gabriela Perianu (4), Crina Pintea (2), Cristina Florica, Elena Dache (4), Anca Polocoșer, Lorena Ostase, Sonia Seraficeanu, Mădălina Zamfirescu, Ana Maria Iuganu (2), Patricia Vizitiu. Szövetségi kapitány: Tomas Ryde.

Montenegró: Marina Rajcic (1 gól), Marta Batinovic, Ljubica Nenezic – Jovanka Radicevic (6), Durdina Jaukovic (4), Andrea Klikovac (1), Dijana Ujkic, Sanja Premovic, Katarina Bulatovic (3), Tatjana Brmovic (1), Dijana Mugosa, Ema Ramusovic (1), Majda Mehmedovic (2), Jelena Despotovic (2), Milena Raicevic (6), Itana Grbic. Szövetségi kapitány: Per Johansson.

Európai focikörkép

* **Angol Premier Liga**, 14. forduló: Burnley – Crystal Palace 0-2, Chelsea – West Ham United 0-1, Leicester – Everton 2-1, Liverpool – Brighton & Hove Albion 2-1, Manchester United – Aston Villa 2-2, Newcastle United – Manchester City 2-2, Norwich – Arsenal 2-2, Southampton – Watford 2-1, Tottenham – Bournemouth 3-2, Wolverhampton – Sheffield United 1-1; 15. forduló: Burnley – Manchester City 1-4. **Az élcsoport:** 1. Liverpool 40 pont/14 mérkőzés, 2. Manchester City 32/15 (43-17), 3. Leicester 32/14 (33-9).

* **Spanyol La Liga**, 15. forduló: Alavés – Real Madrid 1-2, Athletic Bilbao – Granada 2-0, Atlético Madrid – FC Barcelona 0-1, Celta Vigo – Valladolid 0-0, Espanyol – Osasuna 2-4, Getafe – Levante 4-0, Mallorca – Betis 1-2, Real Sociedad – Eibar 4-1, Sevilla – Leganés 1-0, Valencia – Villarreal 2-1. **Az élcsoport:** 1. FC Barcelona 31 pont/14 mérkőzés (36-16), 2. Real Madrid 31/14 (30-11), 3. Sevilla 30/15.

* **Olasz Serie A**, 14. forduló: Brescia – Atalanta 0-3, Cagliari – Sampdoria 4-3, Fiorentina – Lecce 0-1, Genoa – Torino 0-1, Hellas Verona – AS Roma 1-3, Inter – SPAL 2-1, Juventus – Sassuolo 2-2, Lazio – Udinese 3-0, Napoli – Bologna 1-2, Parma – AC Milan 0-1. **Az élcsoport:** 1. Inter 37 pont, 2. Juventus 36, 3. Lazio 30.

* **Német Bundesliga**, 13. forduló: Bayern München – Bayer Leverkusen 1-2, Mönchengladbach – Freiburg 4-2, Wolfsburg – Brémai Werder 2-3, Hoffenheim – Fortuna Düsseldorf 1-1, Hertha BSC – Borussia Dortmund 1-2, Mainz – Eintracht Frankfurt 2-1, Schalke 04 – Union Berlin 2-1, 1. FC Köln – Augsburg 1-1, Paderborn – Lipcsei RB 2-3. **Az élcsoport:** 1. Mönchengladbach 28 pont, 2. Lipcsei RB 27, 3. Schalke 04 25.

* **Francia Ligue 1**, 15. forduló: Nantes – Toulouse 2-1, Montpellier HSC – Amiens SC 4-2, Nice – Angers 3-1, Nimes – Metz 1-1, Olympique Marseille – Brest 2-1, Lille – Dijon 1-0, Strasbourg – Lyon 1-2, Reims – Bordeaux 1-1, Stade Rennes – St. Etienne 2-1; 16. forduló: Bordeaux – Nimes 6-0, Lyon – Lille 0-1, Angers – Olympique Marseille 0-2, Brest – Strasbourg 5-0. **Az élcsoport:** 1. Paris St. Germain 33 pont, 2. Olympique Marseille 31, 3. Bordeaux 26.

Főszerepben Lionel Messi az Atlético Madrid – Barcelona mérkőzésen: a katalánok argentin sztárja góljával eldöntötte a mérkőzést. Fotó: Getty

Decemberi programok az András Lóránt Társulatnál

Az András Lóránt Társulat az év utolsó hónapjában több saját előadással és vendégprodukciónal várja az érdeklődőket a Knöpfler Vilmos (Brăila) utcai zsinagóga épületében. Az Introspectio és Farida című, kortárs táncszínházi előadások mellett a társulatnál működő Navarra Dance kortárstánc-iskola és a Learn2Drum dobiskola növendékei is bemutatkoznak, a hónap első felében pedig a már rendhagyónak számító Édentől Keletre Filmklub rendezvényére is sor kerül.

Amint azt lapunkhoz eljuttatott közleményükben megjegyzik, az András Lóránt Társulat független kortárs táncszínház, Romániában az egyetlen ilyen formában létező előadó-művészeti intézmény. A társulatot 2014-ben a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem koreográfia szakán végző táncosokkal alapította András Lóránt UNITER-díjas koreográfus, egyetemi tanár. Ötéves működésük alatt a sajátos jegyeket viselő kortárs táncszínházi produkcióikkal belföldön és külföldön egyaránt szakmai sikereket értek el. A társulat székhelye a Knöpfler Vilmos (Brăila) utcai régi ortodox zsinagóga, ahol a saját előadásai mellett más, kortárs társulásoknak is teret adnak (koncertek, kiállítások, filmestek, kurzusok és workshopok).

A hónap első hétvégéjén, december 7-én, szombaton és 8-án, vasár-

nap 20 órától lesz műsoron az Introspectio című előadás. A duett táncosai Macaveiu Blanka és Szabó Franciska, az előadás koreográfus-rendezője András Lóránt társulatvezető. „Az előadás problematikája nem trendi. Nincs benne semmi társadalmi kritika, nem foglal állást semmilyen nem, vallási, környezetvédelmi, történelmi vagy politikai témában – tehát a mai kritériumok szerint szinte eladhatatlan, de nem érdektelen. Régen úgy mondták: művészi, hiszen a mindenkori emberről beszél – arról, hogy van-e kellő erőnk, hitünk és főleg vágyunk elkezdni egy új napot, megteremteni és megélni egy új, tisztának ígérkező jövőt, vagy kiirtunk magunkból minden életigénylő, pozitív

impulzust ma is, holnap is, holnapután is, amíg végérvényesen felcserelehetővé nem válunk önmagunk árnyékával” – írta a produkcióról András Lóránt.

Az Édentől Keletre Filmklub, az Erdélyi Audiovizuális Archívum és az András Lóránt Társulat közös szervezésében december 10-én, kedden 18 órától kerül sor rendhagyó vetítésre. Az 1989 a marosvásárhelyi amatőr filmesek szemével című filmet a rendszerváltás eseményeibe enged bepillantást, illetve bemutatják Harun Farocki és Andrei Ujică Videogramme einer Revolution című dokumentumfilmjét is. Az est meghívottja Miholcsa Gyula televíziós szakember, az amatőr felvételek egyik készí-

tője. Erre a programra a belépés díjtalan.

A Navarra Dance és az András Lóránt Társulat közös szervezésében kezdődik december 8-án az 5 éves a Navarra Dance – OPEN DOORS című, egész hetes programsorozat, amelynek a következő nyitott körű rendezvényeire várják az érdeklődőket: december 11., szerda, 18.30 órától 20 óráig – Deák Orsolya kortárs tánc workshopja. Korhatár: 14+ (Az eseményre a belépés díjtalan); december 12., csütörtök, 20 órától: Farida, táncszínházi előadás. „Az előadás kiindulópontjából egy megtörtént eseményeken alapuló regény szolgál: Farida egy tizennyolc éves jazidi lány, aki 2014-ben az Iszlám Állam fogságába került. A rabság borzalmas pillanataitól bátorsága és kitartása révén megszökik, és bár kiszabadul, a tábor lelki és fizikai terrorja mindörökké meghatározza életét. Az előadásban az áldozat szemszögéből közelítünk a történethez, arra keresve választ, hogy vajon a szabadulás után hogyan lehet, ha egyáltalán lehetséges, feledni az erőszak, az árucikként való létezés borzalmas tapasztalatát? Mely sebet gyógyíthatja be az idő múlása? A Farida nem tér el az eredeti történet elmesélésétől, azonban a jezidi nép vallásán és kultúráján túlmenően egy univerzálisabb keretbe szeretném helyezni. Az elmúlt évek megrázó történései rádöbbenetek: nem va-

gyunk biztonságban! Bármelyikünk áldozattá válhat, ahogy bárki kerülhet súlyos erőszaktevő keze közé. Farida története az áldozattá válás őszinte vallomása” – nyilatkozta a produkcióról Macaveiu Blanka. Szereplők: Szabó Franciska, George Pop, Deák Orsolya, Ruzsuly Ervin, Márton Emese, Colceriu Carmen, Demény Orsolya, Dávid Adrienn, Hodos Nikolett, Ábrám Zsuzsa. Rendező-koreográfus: Macaveiu Blanka; december 13., péntek, 20 órától Gaspar Noé: Climax – filmvetítés. Korhatár: 16+. (Az eseményre a belépés díjtalan.)

A hónap utolsó felében, december 19-én 19 órától kerül sor az András Lóránt Társulatnál működő, Kiss Levente vezette dobiskola, a Learn2Drum open projectre. A diákok bemutatkozó koncertjén olyan híres együttesek, illetve előadók dalai csendülnek fel, mint a System of a Down, a Nirvana, a Doors, a Led Zeppelin, a Red Hot Chili Peppers, a Green Day vagy Bruno Mars. Az est végén a közönség is kipróbálhatja a dobfelszereléseket. Az eseményre a belépés díjtalan.

Az Introspectio és Farida című előadásokra a teljes árú jegy 30 lejbe, a kedvezményes (diák-/nyugdíjas-) jegy 20 lejbe kerül. Jegyek az előadások előtt fél órával a helyszínen kaphatók (régóta ortodox zsinagóga – Knöpfler Vilmos/Brăila utca 10. szám, 3. em.). A decemberi programokról részletes leírás a társulat Facebook-oldalán található, jegyet foglalni az andraslorantcompany@gmail.com e-mail-címen lehet. (Knb.)

Hogyan előzhető meg a vezetékek elfagyása? Kerüljék el a kellemetlenségeket!

Az alacsony hőmérsékleti értékek miatt az Aquaserv Rt. által kiszolgált övezetekben gyakoriak a meghibásodások, csőrepedések, ezért közleményben látjuk el a lakosságot hasznos tanácsokkal.

Az Aquaserv vezetősége felhívja a magánfogyasztók figyelmét arra, hogy az érvényben lévő jogszabályok értelmében a magánterületen lévő vízmérő megóvása az ügyfél felelőssége. Következésképpen az elfagyott vízmérő órák cseréjének költségei a tulajdonosra hárulnak.

- **A fűtést ne zárják el teljesen akkor sem, ha nem tartózkodnak otthon.**
- **Óvják a vízmérőt és azokat a vezetékeket, amelyek ki vannak téve a hidegnek.**
- **A csatlakozáshoz szerelt mérőórát, amennyiben nem szigetelt aknában található, poliuretánnal vagy polisztirénnel is be lehet burkolni.**
- **Ne használjanak olyan anyagokat, amelyek felszívják a nedvességet: textília, szalma, papír, üvegvatta stb.**

Ebben az időszakban az Aquaserv Rt.-nek több hibaelhárító szakembercsoportja dolgozik, hogy baj esetén gyorsabban tudjanak beavatkozni és az esetleges kárt elhárítani.

A fogyasztók Marosvásárhelyen a 0265/208-888, Szászrégenben a 0265/512-800, Segesváron a 0265/772-350, Dicsőszentmártonban a 0265/441-035, Marosludason a 0265/411-425, Székelykeresztúron a 0266/242-703-as telefonszámokon jelezhetik az esetleges rendellenességeket.

client@aquaserv.ro
facebook.com/compania.aquaserv
twitter.com/aquaservmures

A vízvezetékrendszer téli karbantartásáról bővebb felvilágosítással az Aquaserv www.aquaserv.ro/utile/sfaturi honlapján szolgálunk.

Az Aquaserv Rt.

FONTOS: Az elfagyott vízmérő órák cseréjének költségei a tulajdonosokra hárulnak, ha bizonyíthatóan az ő hibájukból rongálódtak meg.

Sikerkonferencia

Ki ne szeretne sikeres lenni?

December 7-én, szombaton kerül sor a Sikerkonferencia első kiadására Marosvásárhelyen, a Bolyai Farkas Elméleti Líceum épületében. Az eseményt a Maros Megyei Magyar Diáktanács (MDT) szervezi, tagjai főként arra szeretnék rávilágítani, hogy miként lehetséges sikert elérni már fiatal korban, valamint, hogy ez kimondottan csak egy jó hírnevű szakmában válhat-e valóra. Az esemény kapcsán az MDT elnökét, Szepessy Lászlót kérdőztük.

Nagy-Bodó Szilárd

– Mi is a Sikerkonferencia?

– Az első Sikerkonferencia egy olyan esemény lesz, ahol sikeres erdélyi fiatalok bemutatják a pályájukat, valamint hasznos tanácsokkal látják el a fiatalokat.

Az esemény ötlete egyszerű módon született meg, hiszen az MDT feladatának tekinti azt, hogy az erdélyi diákok igényeire a legnagyobb és legjobb formában teremtsen meg a kínálatot. A konferencia ötletén sokat gondolkozott az elnökség, de végül, inspirálódva az egyetemistáktól, arra gondoltunk, hogy kiemelkedően

hasznos lenne elkezdni a siker építését már középiskolás kortól. Nem egy példa van arra, hogy már az iskola padjaiban egyes diákok elkezdik karrierjük építését. Éppen ezért olyan előadókat is meghívtunk, akik fiatal korukban különböző diáktanácsok aktív tagjai voltak. Meglátásunk szerint elősorban ezek azok az emberek, akik a résztvevőket olyan tapasztalatokkal és tanácsokkal tudják ellátni, amelyek inspirálóak és hasznosak lehetnek számukra.

– Mi a konferencia legfőbb célkitűzése?

– A konferenciának kétségtelenül az a legfontosabb célkitűzése, hogy a résztvevőknek célokat adjon, önbizalmukat növelje, és segítse őket abban, hogy a megszerzett tudást beépíthessék a mindennapjaikba. Nagyon fontos a mai világban, hogy az iskolások megismerjék a sikeres életutakat, és hogy érezzék, ők is számíthatnak és sikeresek lehetnek.

Sajnos vannak olyan emberek, akiknek szúrja a szemét, ha valaki sikeres, és az a fő céljuk, hogy lehűzzák. A mi meglátásunk szerint ez hibás hozzáállás, hiszen a sikeres emberekre nem konkurenciaként kell tekintünk, mert mindenkitől

van amit tanulni, és minél több sikeres ember lesz Erdélyben, annál sikeresebb lesz a térség is.

– Kiket vártok az eseményre?

– Elsősorban a Maros megyei magyar diákokra számítunk, de természetesen mindenki eljőhet, aki a témát érdekesnek találja. Egyetemistákat is várunk, többek között azért is, mert lesz olyan előadónk, aki még nem hagyta el az egyetem padjait.

Az internet világa természetesen a regisztrációban is segít minket, hiszen van egy online űrlap, amit ki kell töltenie annak, aki el szeretne látogatni az eseményre.

– Meglátásokat szerint ki nevezhető sikeres embernek?

– Véleményünk szerint azok az emberek nevezhetők sikeresnek, akik a saját szakmájukban, a saját hatáskörükben valami újat, valami innovatívot, valami forradalmi tudtak alkotni, ami nem melleleg maradandó is, és képes megváltoztatni egyes emberek hétköznapi életét.

Természetesen itt nagyon széles a skála, éppen ezért célunk volt minél több területről előadót hívni, hogy lehetőség szerint minden résztvevő megkapja a kérdéseire a válaszokat.

– Csak az lehet sikeres, akinek sok pénze van, vagy nem minden az anyagiakról szól?

– A mi meglátásunk az, hogy nem lehet és nem is szabad pénzben mérni a sikerességet. Vállalkozások terén iránymutató lehet a profit és a pénz, de ez is csak egy mutató a sok közül. A sikerességet eszmei értékek teremtésében, mint például rendezvény vagy ötlet kitalálásában lehet a leginkább mérni.

A konferencián többek között arról is szó lesz, hogy miként definiálható a siker, és mind az előadók, mind a résztvevők el fogják mondani, hogy ez számukra mit is jelent.

Bizonyára lesznek olyanok is, akiknek a pénz jelenti a sikerességet, de reméljük, hogy a többségnek a teremtett és maradandó értékek lesznek inkább fontosak.

– Kikkel találkozhatnak a résztvevők?

– Arra törekedtünk, hogy minél nagyobb körből hívjunk el sikeres embereket, tanároktól kezdve vállalkozókon át, egészen ügyvédekig, programozókig, fesztiválszervezőkig (például jelen lesz a Vibe fesztivál főszervezője).

Nem csak a beszélgetésekre fektetjük a hangsúlyt, hiszen slam poetryvel is készülünk, valamint humorban sem lesz hiány, hiszen György Botond, a híres stand upos is fel fog lépni.

– Mennyire érdeklődnek a diákok?

– Amikor elkezdjük reklámozni az eseményt, a diákok nagy érdeklődéssel fogadták, és ez azóta sem változott. Ennek az a sok pozitív visszajelzésnek nagyon örvendünk. Kiemelten jó azt látni, hogy a középiskolásokat érdeklí, hogy miként lehetnek sikeresek, és nem azt mondják, hogy még van idő ezen gondolkodni. Hiszünk abban, hogy sok minden már a középiskolában eldőlt.

Ugyanakkor abban reménykedünk, hogy a Sikerkonferencia is eléri azt a színvonalat, amit nyáron az első MDT-diáknapiak elérték, és ebből az eseményből is idővel hagyomány lesz. Természetesen az is célunk, hogy évről évre bővítsük, fejlesszük és korszerűsítsük ezeket a középiskolásoknak szóló programokat. Reméljük, hogy minél több diák hasznos tapasztalatot és tudást fog szerezni az eseményeinken.

2019. december 4-én kelt
2765-ös számú RENDELET
a marosvásárhelyi városi tanács azonnali ülésének
összehívásáról
2019. december 5-re

Marosvásárhely Megyei Jogú Város polgármestere,

A közigazgatási kódexre vonatkozó 57/2019. számú sürgősségi kormányrendelet 133. cikkelyének (2) bekezdése, a 134. cikkely (1) bekezdésének a) pontja, (4) bekezdése, és a 196. cikkely (1) bekezdésének b) pontja értelmében

Elrendeli:

1. cikkely: Összehívja a marosvásárhelyi városi tanácsot azonnali ülésre 2019. december 5-én, csütörtökön 12 órára a Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal székhelyének 45-ös termébe, a mellékelt összehívó dokumentumnak megfelelően.

2. cikkely: Az ülés napirendtervezetében szereplő dokumentumot a marosvásárhelyi városi tanács tagjainak rendelkezésére bocsátják, papíralapú és elektronikus formában.

3. cikkely: Az említett határozattervezettel kapcsolatban módosító javaslatokat lehet megfogalmazni és benyújtani a közigazgatási kódexre vonatkozó 57/2019. sürgősségi kormányrendelet 138. cikkelyének 12. bekezdésében szereplő feltételek szerint.

4. cikkely: Jelen rendelet végrehajtásával Marosvásárhely Megyei Jogú Város főjegyzőjét bízzák meg.

5. cikkely: A közigazgatási kódexre vonatkozó 57/2019. sürgősségi kormányrendelet 252. cikkelyének 1. bekezdése c) pontja, 255. cikkelyének, valamint a közigazgatási eljárási törvénykönyvre vonatkozó 554/2004. törvény 3. cikkelye 1. bekezdésének előírásai értelmében jelen rendeletet benyújtják Maros megye prefektusának törvényességi felülvizsgálat végett.

Dr. Dorin Florea polgármester

Törvényességét ellenjegyzi
Marosvásárhely Megyei Jogú Város főjegyzője,
Buculei Dianora-Monica

Marosvásárhely Megyei Jogú Város polgármestere
2019.12.04-ei 2765-ös rendeletének melléklete

ÖSSZEHÍVÓ

A polgármester 2019. december 4-ei 2765-ös számú rendelete értelmében összehívják Marosvásárhely helyi tanácsának azonnali ülését 2019. december 5-én, csütörtökön 12 órára a Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal Győzelem tér 3. szám alatti székhelyének 45-ös számú termébe.
NAPIRENDTERVEZET:

1. Határozattervezet Marosvásárhely Megyei Jogú Város közigazgatási-területi egység 2019-es évi költségvetésének kiegészítéséről.

Az ülés napirendtervezetében szereplő dokumentációt elektronikus és papíralapú formában a marosvásárhelyi helyi tanácsosok rendelkezésére bocsátották.

Az említett határozattervezettel kapcsolatban módosításokat lehet megfogalmazni és benyújtani, a közigazgatási kódexre vonatkozó 57/2019-es sürgősségi kormányhatározat 138. cikkelyének 12. bekezdése értelmében.

Dr. Dorin Florea polgármester

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

A KOVÁCS PÉKSÉG alkalmaz SOFŐRÖKET. Nyolcórás munkaidő, előnyös munkabér + étkezési jegyek. Tel. 0744-403-114. (64267)

A hirdetési rovatban
megjelent közlemények,
reklámok tartalmáért
a hirdetésfeladó
vállalja a felelősséget!

ADÁSVÉTEL

ELADÓK 150–200 kg-os disznók házhoz szállítással. Tel. 0728-971-777. (5474)

MINDENFÉLE

KÉSZÍTÜNK, szerelünk: külső műanyag redőnyöket, szalagfüggönyöket, harmonikaajtókat. Tel. 0265/218-321, 0744-121-714, 0766-214-586. (14/4/5138)

ALKALMAZUNK hegesztőt és lakatosot. Tel. 0744-572-889. (21684-I)

TETŐFEDŐ KFT. Baza van a tetővel? Ázik be a háza? Minőségi munkát szeretne? Ha minőségi munkát szeretne, akkor válasszon minket! Cégünk garanciás munkát vállal. Tel. 0742-344-119. (3/5008-I)

VÁLLALUNK cserépforgatást, kerítésjavítást, tetőfelújítást Lindab lemezzel és bármilyen más munkát. Nyugdíjasoknak 15% kedvezmény. Tel. 0758-199-531, Janika. (5524)

VÁLLALUNK: tetőkészítést cserépből vagy lemezből, kisebb javítást, teraszkészítést fából, ácsmunkát stb. Tel. 0758-639-258, Csaba. (5523-I)

VÁLLALUNK tetőjavítást, tetőkészítést, csatornájavitást, csatornakészítést, hófogó készítését, bármilyen szigetelést, cserépforgatást. Tel. 0759-467-356. (10/5383-I)

MOSÓGÉPEKET és hűtőszekrényeket javítok. Tel. 0755-825-502. (4/5552-I)

MEGEMLÉKEZÉS

Fájó szívvel emlékezünk FERENCZ TIBOR mezőzáhi fogorvosra, aki már 4 éve távozott közülünk. Felesége, fiai, menyé és kisunokája, Tiborka. (11/5541)

ELHALÁLOZÁS

Megrendült szívvel, mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett testvér, édesapa, rokon, barát, ismerős,

FÜLÖP ISTVÁN

a Fémipari Iskola mestere (vasesztergályos), kiváló szakember, életútja végén megpihent. Drága halottunk temetése folyó hó 6-án, pénteken 13 órakor lesz a marosvásárhelyi református temetőben. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!
A gyászoló család. (5/5568-I)

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik édesapám, PERDY ÁRPÁD temetésén részt vettek, utolsó útjára elkísérték, és a végtiszteességet megtették. Lányá és családja. (3/5546)

élő koncert
Karácsony,
jöjj el már...
Concert live
de Crăciun

ÚJ
BOJTORJÁN

AZ ELŐADÁSON ELHANGZANAK KARÁCSONYI,
RÉGI ÉS ÚJ BOJTORJÁN DALOK.

2019. december 23., hétfő 18.00 és 20.00 óra
Marosvásárhely, Kultúrpalota

Belépők a Kultúrpalota jegyirodában kaphatók

ADVENTI
OPERETT GÁLÁEST
A BUDAPESTI OPERETT SZÍNHÁZ
ELŐADÓVAL

Második előadás

BÓDI BARBARA OSZVALD MARIKA PELLER KÁROLY

Erdélyi Turné 2019

December 16, Marosvásárhely
Maros Művészegyüttes Terme – 18:00 óra
(Jegyek elővételben vásárolhatók a Maros Művészegyüttes jegypénztáránál. Jegyinformáció 0746.540292)

facebook.com/defendestarmangement

MOZAIK
minden
hétköznap 18¹⁵

Badics Petrával
és Ambrus Laurával

ÉTV TELEVÍZIÓ

MCA Health Care
ORVOSI LABORATÓRIUM

www.health-care.ro Tel/fax: 0365-882747
Marosvásárhely, Tulipán utca 25. szám

TÁJÉKOZTATÓ

Tisztelt páciensek, tájékoztatjuk Önöket, hogy Marosvásárhelyen, a Tulipán utca 25. szám alatt működő MCA Health Care orvosi laboratórium rendelkezik a Maros megyei egészségbiztosítási pénztári alaphoz tartozó összeggel **ártámogatott (ingyenes)** orvosi analízisek elvégzésére! Ehhez szükséges küldőpapír a családorvostól/szakorvostól.

Az érdekelteket kérjük, hogy előjegyzés érdekében hívják a 0365-882-747-es telefonszámot hétfőtől péntekig 7–19 óra között, valamint szombaton 8–13 óra között.

Várjuk Önöket!

A LOCATIV RT.

– Marosvásárhely, Bartók Béla utca 2/A –
nyilvános versenytárgyaláson bérbe adja az alábbi, nem lakás rendeltetésű marosvásárhelyi helyiségeket:

1. Győzelem téri aluljáró, 10/1-es helyiség, 93,44 négyzetméter, nemélelmiszer-kereskedelemre, szolgáltatásra;
2. Győzelem téri aluljáró, 10/2-es helyiség, 144,6 négyzetméter, nemélelmiszer-kereskedelemre, szolgáltatásra.

A versenytárgyalásra 2019. december 13-án 10 órától kerül sor a tenderfüzet alapján, amelyet a Locativ Rt. székhelyén, a Bartók Béla utca 2A szám alatt, a 7-es irodában lehet megvásárolni (ára 100 lej) december 4-étől, naponta 8–12 óra között.

Feliratkozni és az iratokat benyújtani december 12-én 12 óráig lehet.

A versenytárgyaláson azok vehetnek részt, akik a határidőig benyújtják a részvételi dossziéjukat és licitálnak.

Bővebb felvilágosítás naponta a székhelyen és a 0265/260-375 (25-ös mellék) telefonszámon vagy a www.locativmures.ro honlapon.

Spălătorie și detailing auto

Beltrand

autómosó és -kozmetika

- külső-belső tisztítás
- kárpittisztítás, polírozás, viaszozás
- szőnyegmosás

Marosvásárhely
Predeal u. 97 sz.

Telefon: 0265/223-902
0740-393-060

therezia

smântână
fermentată
tejtől